

Ras Kraabel

VOOR NEDERLANDSTALIGEN IN OMAN

ZWEMVIERDAAGSE

FOTOPAGINA

REISVERSLAG JAPAN

GESPREK MET DE BONDSOACH

NOVEMBER 2017
JAARGANG 33/NUMMER 1

Save time
check in
online at
klm.com

With klm.com you can
reserve your favourite seat
without leaving
your favourite seat.

Redactie

"Jongens, het is herfst!", roepen we eind september. Een beetje voor de grap, want dat woord roept vooral associaties op met regen, wind, vallende bladeren, kastanjes en paddenstoelen, toch? Net iets anders dan wat je hier in Oman rond die tijd hebt...

Maar wat vinden we in de mailbox van raskrabel@hotmail.com? Een mooie foto van een heuse Omaanse paddenstoel, ingezonden door Jet Dekker. Ze geeft er zelf een toelichting bij: "Zowel meteorologisch, klimatologisch als astronomisch is het herfst op het noordelijk halfrond en dus ook in Oman. Tot onze verbazing zagen wij in het weekend waarop de astronomische herfst begon (22 op 23 september) langs de kant van de weg paddenstoelen. Dit was op de weg van Al Hamra naar Misfa bij Jebel Shams. Volgens Wikipedia gaat het om de geschubde inktzwam (*Coprinus comatus*) die vaak in groepen te vinden is op (vochtige) grond die pas is omgewerkt, bijvoorbeeld op akkers, weilanden, in parken en wegbermen."

Dank je wel Jet, dat zien we graag: leuke bijdrages, kort of lang, zijn altijd welkom!

In deze najaarseditie van de Raskrabel onder andere een kennismaking met de nieuwe ambassadeur, die het in de korte tijd dat ze hier is al is opgevallen hoe initiatiefrijk de Nederlandstalige gemeenschap in Oman is.

Dat zie je ook terug in dit nummer: op allerlei manieren zijn we hier met z'n allen bezig een zinvolle, leuke tijd te hebben en waar mogelijk een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van ons gastland. Hobby's, feesten, maar ook goede doelen, sportieve evenementen en interessante banen.

Helaas is dit de laatste editie waar Agnes van der Gaag nog volop haar talent en energie in heeft gestoken: eind dit jaar keert zij, na op vele plekken op de wereld gewoond te hebben, dan toch echt terug naar Nederland. Ze zal de komende edities zeker nog wat bijdrages in woord en beeld blijven leveren, maar wij zullen het als redactie moeten stellen zonder haar dagelijkse inbreng. Haar deskundige kijk op fotografie, vormgeving en kwaliteit; de onuitputtelijke hoeveelheid ideeën; haar kennis van Oman; de altijd aanwezige bereidheid om voor nog wat extra inhoud te zorgen (zelf geschreven of gefotografeerd of aan laten leveren door een bekende) of om voor één foto een uur in de auto te stappen; en niet te vergeten haar ongezouten mening – dat zullen we allemaal moeten missen. Agnes, dank je wel voor 6,5 jaar tomeloze inzet!

Maar Agnes zou Agnes niet zijn als ze niet zelf al had gezorgd voor een ingewerkte opvolger, in de persoon van Monique Oink. Voor dit nummer maakte zij de fotopagina van de Kick Off Party. We hopen dat u deze Raskrabel weer met veel plezier leest, en kijken uit naar uw reacties, ideeën of andere bijdrages op raskrabel@hotmail.com.

De Raskrabel is een tijdschrift voor alle Nederlandstaligen in Oman en verschijnt drie maal per jaar.

Heb je een leuke bijdrage voor de Raskrabel? Lever dan per mail - raskrabel@hotmail.com - je tekst aan in een Word-document. We houden circa 450 woorden per pagina aan, dan is er nog wat ruimte voor foto's. Afbeeldingen graag apart aanleveren in hoge resolutie (300 dpi) als jpg, tiff of eps-bestand. De redactie van de Raskrabel neemt in principe de aangeleverde stukken integraal over. Zij behoudt zich echter het recht voor om teksten aan te passen. Teksten worden gecontroleerd op grammatica en spelling.

Kostenloos aan te vragen in Oman via Hetty Schuiling of via het emailadres: raskrabel@hotmail.com

HOOFDREDACTIE
Barbara de Goederen

REDACTIE
Hanna van der Lande
Lydia Venema

LAY OUT
Linde Harpenslager

DISTRIBUTIE
Hetty Schuiling

FOTOGRAFIE
Agnes van der Gaag
Hetty Schuiling
Monique Oink

**FINANCIËEL BEHEER
EN ADVERTENTIES**
David van Bourgonje

WEBSITE
www.nederlandersinoman.com

ADVERTEERDERS
KLM, BB&L, Qurum Medical Centre,

DRUKWERK
Mazoon Printing

Deze uitgave wordt mede mogelijk gemaakt door het Holland Comité.

Inhoudsopgave

Vaste Rubrieken

- 3. Voorwoord
- 4. Inhoudsopgave
- 5. Holland Comité
- 6. On the move
- 10. Mijn baan in Oman
- 16. Ik en mijn hobby
- 25. De adresjes van...
- 33. Restaurant review
- 34. Ambassadenieuws
- 38. Financiële perikelen
- 42. Prikbord

Reportages

- 9. Nederlandse gemeenschap helpt
- 14. Sohar vertelt
- 20. Coaching Week Oman
- 21. Doppen verzamelen voor Sacha
- 22. Kinderpagina
- 24. Op pad met Goos en Agnes
- 26. Gesprek met Pim Verbeek
- 30. Reisverslag over Japan

Aankondigingen en Foto's

- 8. Sinterklaas
- 12. Kick off party
- 13. Kinderfeest
- 19. Wadi Bani Khalid
- 29. ROP quiz, Avondvierdaagse
- 36. Zwemvierdaagse
- 43. Rolling Dinner
- 44. Nieuwjaarsduik

FOTO VOORPAGINA :

Viering National Day door Omaanse vrouwen
Aangeleverd door Agnes van der Gaag

Deadline kopij volgende nummer: 12 januari 2018

Beste Nederlandstaligen,

Goed beginnen met een fout feestje! Dat is wel gelukt dit nieuwe seizoen. Direct na de zomer begonnen we met de 'Proud to be Fout' kick off party. Een aantal van u had zich tijdens de zomervakantie in Nederland duidelijk uitgeleefd in de feestwinkel. Een ANWB-stelletje, Ma Flodder, Rudi Völler en een heleboel niet te definiëren figuren deden zich te goed aan Bacardi Breezers en tosti's, terwijl op de achtergrond Jacques Herbs 'Manuela' klonk. Heeft u het gemist? De foto's verderop in deze Raskrabbel geven een mooie indruk!

De zwemvierdaagse werd net als in vorige jaren georganiseerd door de enthousiaste zwemjuffen van ZwemABC Muscat. Begin oktober deden bijna 100 kinderen van allerlei nationaliteiten mee. Een aantal kinderen heeft in totaal meer dan 10 kilometer gezwommen! Al mogen de kleintjes die in vier dagen 40 baantjes zwommen natuurlijk net zo trots zijn. De warme chocolademelk en speculaas na afloop waren ook een goede motivatie en mijn eigen kinderen hebben thuis nog dagen lopen pronken met hun medaille. Helaas verwacht een aantal van de zwemjuffen het komende jaar te vertrekken uit Oman en daarom is ZwemABC Muscat hard op zoek naar nieuwe vrijwilligers. Lijkt het u leuk om zwemonder-

wijzer te worden? Neem dan contact op met het Holland Comité of een van de zwemjuffen.

Voor de jaarlijkse cabaretavond kwam Dolf Jansen eind oktober speciaal over vanuit Nederland. Hij speelde een ontzettend leuke voorstelling met scherpe observaties en veel interactie met het publiek. Dolf is een kleine week in Oman geweest en in ruil voor zijn optreden hebben vrijwilligers van het Holland Comité hem en zijn crew vermaakt met o.a. bezoeken aan de Muttrah souq en Wadi Shab. Weer terug in Nederland heeft hij nogmaals laten weten wat een leuke tijd hij met ons heeft gehad. Achteraf gezien is het denk ik niet vreemd dat hij tijdens de voorstelling zo vriendelijk was voor al die expats met grote auto's!

Ook de komende maanden wordt er nog van alles voor u georganiseerd. Op 8 december staat het Rolling Dinner gepland. Mocht u er niet bekend mee zijn: een avond lang eet u verschillende gangen bij verschillende mensen thuis en na afloop is er een gezellige borrel. Tegelijkertijd is het een leuke manier om nieuwe mensen te leren kennen. Uit feedback blijkt elke keer weer dat dit een van de meeste gewaardeerde evenementen is. Zorg wel dat u zich snel aanmeldt om teleurstelling te voorkomen. In het strakke schema past maar een beperkt aantal deelnemers.

Het duurt nog eventjes, maar op 12 januari luiden we 2018 in met de Nieuwjaarsduik. Onder het genot van een glas champagne, een oliebol of een kop snert kunt u de waaghalzen het (niet heel) koude water in zien rennen. Het zal in ieder geval weer jaloersmakende foto's opleveren voor de familie in Nederland. Later in januari volgt ook nog eens de wandelvierdaagse.

Tot slot heb ik goed nieuws want binnenkort verwachten we hoog bezoek! Sinterklaas heeft ons laten weten ook dit jaar Oman weer aan te doen. Op zaterdag 25 november komt hij aan op de Ras al Hamra club en ik hoop dat we hem weer met een grote groep kinderen kunnen verwelkomen.

Veel leesplezier gewenst en graag tot ziens op een van de activiteiten!

Ronald van der Poel
Voorzitter Holland Comité

U kunt ons bereiken via hollandcomite@gmail.com of via de website www.nederlandersinoman.com

Voorzitter	Ronald van der Poel
Secretariaat	Emily Velberg
Penningmeester	David van Bourgonje
Techniek & Opbouw	Patric van Kaam, Bop Velberg
Impresariaat	Paula Versteegen, Nienke Huijzers, Cecilia Willemsen
Ambassade	Bart Beltman
Raskrabbel	Barbara de Goederen
Dutch Night	Wim Hinoul
Kinderfeest	Erwin Adams
Zwem ABC Muscat	Caroline Prenger-Hennus
Sint Maarten	Eveline van Kaam
Avondvierdaagse	Lillianne ten Houten
Sinterklaas	Kees Veeken
Vrijmarkt	Paula Versteegen

On the move

'In between jobs' in Spanje of toch een nieuw begin?

Zijn jullie nu gepensioneerd? Dat wordt ons nogal eens gevraagd. Tja, en wat zeg je dan? Goed beschouwd is met pensioen gaan maar een raar concept. Werken, werken, werken tot je 60 bent, of 65, of 67, en dan opeens niks. Er zijn mensen die de schok niet overleven. Een geleidelijke overgang leek ons altijd al een beter idee.

Tijd voor een eigen stek

Marcel werkte al een paar jaar voor een consultancybedrijf toen vanaf begin 2015 het werk langzaam begon op te drogen. Medewerkers werden gevraagd om vrijwillig onbetaald verlof te nemen. We maakten van de gelegenheid gebruik om naar een huis aan de Middellandse Zee te zoeken. Na meer dan 25 jaar in tijdelijke woningen, van vadertje Shell of zelf gehuurd, wilden we eindelijk wel eens een eigen stek. Een stek voor als we 'in between jobs' zouden zijn, en in de toekomst ook voor ons pensioen. We vonden in de buurt van Benissa een mooi huis met uitzicht op zee aan de Costa Blanca. In oktober 2015 werd de koop gesloten. In februari 2016 hield het werk echt op. Goed, er was nog een klus van drie maanden, maar daar kon Marcel pas in augustus aan beginnen. In maart gingen we een maand naar ons nieuwe huis. We wilden wat verbouwingen laten doen voordat de inboedel uit Oman erin ging. Een nieuwe keuken, twee nieuwe badkamers en voor de rest vooral schilderwerk binnen. In maart spraken we met vijf verschillende keukenfirma's in de omgeving en plaatsten een bestelling. De maand april werd gebruikt om onze 11 jaar in Oman af te ronden.

Formaliteiten, afscheid nemen van vrienden, opruimen, etcetera. Eind april zat alles in de container en vertrokken we met onze drie Omaanse katten naar Spanje. Bij aankomst was het werk aan de keuken net begonnen. De maand mei werd gebruikt om met een aannemer afspraken te maken over de rest van de verbouwing. De indeling van de nieuwe badkamers, tegels kiezen, enzovoorts.

Op weg met de Alegria

Eind mei vertrokken we naar Nederland om onze boot 'Alegria', een 13m zeiljacht, klaar te maken voor de reis naar Spanje. We hadden de tocht opgesplitst in vier etappes, met tussenstops in Brest, Lissabon en Málaga. Iedere etappe kon in maximaal 5 dagen worden afgelegd (als je 's nachts doorvaart), maar we hadden er steeds 14 dagen voor uitgetrokken. Dus tijd genoeg voor 'passagieren' (tijd aan de wal doorbrengen) en voor eventuele tegenslag met het weer. Tania zou niet meevaren, lange afstanden bevallen haar niet zo goed meer. Maar er waren voldoende vrijwilligers uit onze vriendenkring. Bij de genoemde tussenstops werd er van bemanning gewisseld. Het werd een ware Oman-reünie: zeven van de negen opstappers hadden we ooit in Oman leren kennen. De andere twee waren ook wel in Oman op bezoek geweest. De reis werd een groot succes. Iedereen heeft er enorm van genoten. Tania kwam aan boord op de Kanaaleilanden, en in sommige havens tussen Málaga en Denia. Zo kon zij meegenieten van het passagieren.

Ondertussen in Spanje

Terwijl Marcel zich vermaakte aan boord van de *Alegría*, ontpopte Tania zich tot een ware projectmanager. Zo'n verbouwing gaat natuurlijk nooit van een leien dakje, er waren heel wat problemen die moesten worden opgelost, en misverstanden die moesten worden rechtgezet. Ze was er druk mee, maar het resultaat mag er zijn. Uiteindelijk zijn we heel tevreden over de keukenfirma en de aannemer. Er is hard gewerkt, en het resultaat is zonder meer goed. Alleen hebben we moeten leren wat 'mañana' betekent: het betekent dus niet 'morgen', maar 'niet vandaag'!

Lang voordat we dat geleerd hadden, had Tania vrienden uitgenodigd om in ons nieuwe huis vakantie te komen vieren. Het resultaat was dat deze mensen midden in een verbouwing terecht kwamen. Maar ze pakte het sportief op, hielpen Tania bij haar taak als projectmanager en zeiden dat ze toch enorm hadden genoten van hun vakantie.

Op 24 juli liep de *Alegría* de haven van Denia binnen, precies volgens plan. Vier weken later zaten we in het vliegtuig naar Oman, waar Marcel zoals gezegd nog een klus van een paar maanden had. We huurden een gemeubileerde flat vlak bij de Hyatt. Tania maakte van de gelegenheid gebruik om haar vriendinnen op te zoeken, en hervatte haar Creative Arts in PDO Arts Centre. Het viel niet mee, want alles wat we bij ons hadden, paste in een paar koffers. Begin november was Marcells project voltooid. De vlucht terug naar Valencia werd omgezet in een vlucht naar Amsterdam, zodat we precies op tijd zouden zijn voor de 95ste verjaardag van Marcells vader. Eenmaal terug in Spanje belden we de verhuizer. Onze shipment uit Oman stond al maanden in de opslag in Valencia. Het zou nog drie weken duren voordat deze bij ons zou worden afgeleverd. Toen het er eenmaal was, stond het huis vol met dozen, en wij (vooral Marcel) met onze handen in het haar. Marcel kan slecht tegen troep. Vele trips naar de Ikea in Valencia waren nodig om extra kastruimte te creëren. Maar uiteindelijk is het allemaal goed gekomen.

Inburgeren bij de zonen van Issa

Onze verhalen bij vrienden over het paradijselijke plekje dat we hadden verworven hadden tot gevolg dat we in de periode sinds december heel veel bezoek hebben gehad. Bijna de helft van de tijd waren er logés. Heel gezellig natuurlijk. En velen waren het eens met onze keuze van juist dit stukje van Spanje. Opvallend veel van onze logees zijn zelf ook met een makelaar gaan kijken naar huizen in deze omgeving!

Het leven hier in Spanje bevalt heel goed. De Spanjaarden in deze buurt zijn bijzonder aardig. We spreken al een aardig mondje Spaans, een overblijfsel van postings in Venezuela en Colombia. Verder nemen we tweemaal per week Spaanse les. Alleen jammer dat hier ook veel Valenciano gesproken wordt, een taal die sterk lijkt op het Catalaans. Er zijn hier ook veel Arabische invloeden uit de tijd dat Spanje onder het Moorse bewind was. Veel Spaanse woorden zijn afkomstig uit het Arabisch. Zo betekent bijv. Benissa 'zonen van Issa' (Jezus) net zoals Wadi Bani Auf 'de wadi van de zonen van Auf' betekent. Verder zijn er veel huizen, dat van ons ook, met boogjes, die ook in de Arabische bouwstijl te zien zijn. Bovenop de landtong bij Moraira is zelfs een heuse Omaans aandoende wachttorens te zien. Kortom, dit gecombineerd met veel helder zonlicht, heerlijk warme temperaturen, turquoise wateren, stranden en palmbomen maakt dat we ons hier goed thuis voelen. Hoewel we natuurlijk onze goede vrienden uit Oman enorm missen...

Er is hier een zeer internationale community. In de zomermaanden wordt het natuurlijk druk, dat is onvermijdelijk als je aan de Middellandse Zee kust zit. Maar het toerisme is hier niet echt storend. Heel anders dan in Benidorm.

Tania heeft zich aangesloten bij twee lokale koren en heeft het schilderen weer opgepakt. Eind dit jaar hoopt ze een tentoonstelling "Licht en Kleur" te houden in Benissa, samen met een Nederlandse kunstenaar die ze hier ontmoet heeft.

Marcel heeft een afspraak met Target Oil Field Services in Oman om voor hen te werken op freelance basis. Als Target een opdracht binnenhaalt die ook concept engineering omvat, kunnen zij een beroep op hem doen. Verder kijkt Marcel ook naar de mogelijkheid om te gaan charteren met de Alegría.

SINTERKLAAS KOMT WAAR OMAN!

25 November
10.00 uur
PDO club

INFO: Kees Veeken 9610 3687

De Nederlandse gemeenschap in Oman helpt Dar Al Atta'a

Zoals bezoekers van de laatste drie edities van Dutch Night Oman hebben meegeemaakt, heeft de Nederlandse gemeenschap een significante bijdrage kunnen overhandigen voor het verwezenlijken van diverse goede doelen in Oman. Zo is er, dankzij een goede samenwerking met de bekende liefdadigheidsorganisatie Dar Al Atta'a, in de afgelopen jaren een drietal 'pre-schools' in afgelegen gebieden voorzien van een facelift en nieuwe materialen voor in het klaslokaal. En bij het Al Wafa-centrum voor verstandelijk gehandicapten in Bidbid zijn twee broeikasvelden gerealiseerd, waar jongeren met een beperking wordt geleerd om gewassen te verbouwen en te verkopen.

De Dutch Night-commissie heeft de verschillende projecten bezocht en mocht daar film- en fotomateriaal vergaren om bij de eerstvolgende editie van het feest op groot scherm te tonen. De reacties van de Omaanse mensen, die mede dankzij de bijdragen vanuit onze gemeenschap zijn geholpen, zijn ronduit hartverwarmend, zo hebben we zelf mogen ervaren tijdens de bezoeken op locatie. Dar Al Atta'a waardeert onze hulp ook zeer; tijdens het jaarlijkse Dar Al Atta'a sponsordiner hebben we zelfs speciale erkenning mogen ontvangen!

Aandacht voor autisme

Met de opbrengst van Dutch Night 2017 is een speciaal leslokaal voor kinderen met autisme en autismspectrumstoornissen gerealiseerd. Er is de laatste jaren steeds meer aandacht voor autisme in het sultanaat, en het is goed om te zien dat er meer voorzieningen beschikbaar komen om families die

met deze problematiek te maken hebben kundig te begeleiden. Een schoolomgeving die is ingericht op wat autistische kinderen nodig hebben om zich zo goed mogelijk te ontplooiën, is hierop een mooie aanvulling. Het beperken van de vele prikkels die een traditionele schoolomgeving kenmerkt is daarbij het uitgangspunt. Het belang van een op de stoornis afstemde schoolomgeving is aan de sponsors toegelicht tijdens een special sponsor event, dat voorafgaand aan afgelopen Dutch Night werd aangeboden door ambassadeur Barbara Joziase in de residentie.

Neuropsychologen Reinilda Dernison en Marianne Dijkstra gaven daar een presentatie, voorzien van video's die goed inzichtelijk maakten wat er op autistische kinderen afkomt en hoe zij dit ervaren. Het vernieuwde klaslokaal is inmiddels in gebruik en de commissie kijkt ernaar uit om het resultaat binnenkort met eigen ogen te aanschouwen. Het initiatief om het organiseren van Dutch Night Oman te koppelen aan een goed doel is overigens niet uniek: deze formule is vaker succesvol toegepast in diverse andere expat-locaties. Naast het vieren van een mooie avond met Nederlanders en niet-Nederlanders, is het streven om iets wezenlijks terug te kunnen geven aan de lokale gemeenschap van het land waar we te gast zijn. Dit initiatief wordt ook gewaardeerd door veel van de loyale sponsors van de evenementen van het Holland Comité. Dankzij de bijdragen van sponsors (financieel of in natura, in de vorm van gratis materieel, mankracht dan wel consumpties) slaagt het organiserend comité erin om de kosten zo laag mogelijk te houden en een mooie opbrengst voor het goede doel te realiseren. Hopelijk kunnen we deze nog jonge traditie ook in de komende jaren een mooi vervolg geven!

Mijn baan in Oman

*Door Marianne Dijkstra,
Gezondheidszorgpsycholoog*

"Oman, kun jij daar dan ook aan de slag in jouw vakgebied?" Dit was vaak, na: "Oman, waar ligt dat eigenlijk precies?", een van de eerst gestelde vragen nadat ik op mijn werk, maar ook privé, kenbaar maakte dat wij tijdelijk hier naartoe zouden verhuizen. Het antwoord daarop had ik toen eigenlijk zelf ook nog niet, maar ik had goede hoop dat er werk te doen zou zijn dat raakvlakken heeft met mijn achtergrond als gezondheidszorgpsycholoog in de kinder- en jeugdpsychiatrie. Eenmaal in Oman bleek het vinden van een baan mee te vallen, het verkrijgen van een werkvisum daarentegen niet. Maar na ongeveer anderhalf jaar genieten van mijn, zoals ik het destijds noemde, sabbatical voor onbepaalde tijd, kon ik na allerlei formaliteiten bij ministeries, een examencommissie en een cancel-je-non-employment-visum-trip naar Dubai, daadwerkelijk legaal aan de slag.

Met veel plezier werk ik nu bij Al Harub Medical Centre in Shatti al Qurum. Tegenwoordig werken hier alleen nog psychologen en psychotherapeuten, een psychiater en een occupational therapist, gespecialiseerd in zowel kinderen als volwassenen. Van oorsprong is men gestart als medisch centrum, bestaand naast Al Harub Dental Clinic

in Qurum, en werkten hier ook tandartsen, fysiotherapeuten, een diëtist en een acupuncturist. Ik heb mij laten vertellen dat deze start mede zo gemaakt is vanwege het stigma dat rustte op het bezoeken van een psycholoog of therapeut. Op deze manier was het altijd mogelijk om te beweren, wanneer je nummerbord werd herkend, dat je een fysiotherapeut of tandarts had bezocht; dat vond men sociaal en cultureel toch makkelijker te accepteren.

Inmiddels lijkt er gelukkig steeds meer erkenning te ontstaan dat het voor een goede balans in je leven soms ook zinvol kan zijn om, naast medische hulp, ook psychische ondersteuning, gedegen diagnostiek en/of een bijpassende behandeling te krijgen. Vragen die bij ons terecht komen zijn enorm divers. We hebben cliënten van allerlei leeftijden, maar ook zeer uiteenlopende problematiek; we krijgen fasegebonden problematiek of opvoedkundige vragen, maar ook vragen gericht op autisme, AD(H)D, gedragsproblematiek, angst, stemming, depressie, persoonlijkheidsproblematiek of trauma's.

In ons team zijn allerlei nationaliteiten vertegenwoordigd: Omaans, Zuid-Afrikaans, Colombiaans, Italiaans, Zweeds en Nederlands. Een leuke en interessante bijkomstigheid is dat de culturele achtergrond van mijn cliënten eveneens zeer divers is. Niet eerder in mijn werkende leven vroeg ik zo specifiek naar het land van herkomst, het land van herkomst van ouders en grootouders en waar ter wereld mensen geweest zijn en gewoond hebben, en dat geldt zo mogelijk nog het meest voor de Omani zelf. Het uitoefenen van mijn beroep in een land als Oman binnen deze setting geeft veel voldoening vanwege de diversiteit, maar ook omdat alleen al een duidelijk plan van aanpak veel inzicht en positieve verandering teweeg kan brengen. Daarnaast kan er vooral lokaal nog flink worden (door)ontwikkeld en kennis over- en bijgedragen, omdat er landelijk nog steeds een grote behoefte bestaat aan meer gespecialiseerde (Omaanse) collega's. Genoeg uitdaging dus nog voor in ieder geval het komende jaar en wie weet daarna!

Door Anniek de Jong,
Commercial Advisor
Shell Development Oman

Terwijl ik dit stukje schrijf zit mijn tijd in Oman er al weer bijna op... Mijn naam is Anniek de Jong en in februari 2016 stapte ik voor het eerst uit het vliegtuig in Muscat. Op dat moment had ik nooit verwacht dat ik zo'n ontzettend leuke, speciale en interessante tijd tegemoet zou gaan.

De reden voor mij om naar Oman te komen was werk, zoals voor velen denk ik. Vóór Oman heb ik in Aberdeen gewerkt, voor Shell, en heb ik meegewerkt aan een ontzettend gaaf project om CO₂ te vangen en vervolgens offshore in een 'leeg' olieveld te pompen. Helaas heeft overheid van de UK in de najaars-budget review besloten om het project te stoppen en ging ik op zoek naar een nieuwe uitdaging. Ik was helemaal niet specifiek op zoek om weer een opdracht in het buitenland te doen en Oman kwam dan ook eigenlijk heel toevallig op mijn pad. Vandaar dat ik zonder voorbereiding en verwachtingen op het vliegtuig stapte. Ik ging aan de slag voor Shell Development Oman

in het commerciële team (alhoewel team, dat waren eigenlijk alleen mijn manager en ik).

Nu ik probeer op te schrijven wat ik eigenlijk precies doe voor werk, merk ik dat het best wel lastig is om uit te leggen. Natuurlijk, vanuit een algemeen perspectief betekent het dat ik meewerk aan projecten om Shells portfolio in Oman te optimaliseren en uit te breiden, om de huidige assets en posities te verbeteren vanuit een commercieel oogpunt en om nieuwe posities en projecten toe te voegen aan onze portfolio. Maar wat dat betekent op een day-to-day basis is een stuk lastiger. Het is eigenlijk een soort real life stratego waarin je probeert te bedenken wat je zelf wilt doen, wat de rest gaat doen, en welke stappen je wanneer het beste kunt nemen. Het leuke aan Oman vind ik hierin dat centraal staat wat de impact is voor het land en dat je daardoor erg op zoek gaat naar win-win-win-opties, hoewel deze vaak het lastigst zijn. Het leuke hierin is de setting van het kantoor in Oman, wat erg klein is, waardoor er veel mogelijkheden zijn om dingen op te pakken en veel contact te hebben met allerlei verschillende functies die bijdragen aan de projecten.

Daarnaast heb ik ook erg veel plezier gehad aan alles wat er buiten werk te doen is. Het weer opzetten van de jeugdhockey op de BSM was zeker een hoogtepunt. Erg leuk om te zien hoe we een seizoen lang met toch wel zo'n 50-70 kinderen wekelijks op slechts één veld gehockeyd hebben. Normaal heb je met 12 kinderen een half veld tot je beschikking, dus het was zeker wel even passen en meten en soms lastig om de juiste trainingen op te zetten, maar ik vond het erg leuk om de vooruitgang te zien die we in slechts een half jaar bereikt hebben. Ik hoop dan ook zeker dat het gestructureerd trainen doorgaat in de komende jaren.

Hoewel het teruggaan naar Nederland zeker ook weer mooie uitdagingen en ervaringen met zich meebrengt, zal Oman altijd speciaal blijven en kijk ik met heel veel plezier terug op de afgelopen tijd. Ik wens iedereen hier nog een fantastische tijd toe in Oman!

Kick off party

Proud to be fount

De commissie is gevormd, het thema bekend en wederom gaan we het grootste kinderfeest (1100 kinderen) in Oman tot een groot succes maken!

KINDERFEEST 2018

STONE AGE

Zaterdag 3 februari 2018

Zonder vrijwilligers kunnen wij dit grootse feest volgend jaar niet organiseren.

Wil jij een van onze spel coördinatoren zijn, kan jij een uurtje poffertjes bakken, helpen bij de draaimolen of juist bij het koekhappen? Er zijn ongeveer 30 verschillende spellen waar we jullie hulp hard bij kunnen gebruiken!

Stuur een mailtje naar: kinderfeest2018@gmail.com voor meer informatie of om je op te geven.

"We Will Rock You!"

Kinderfeest commissie 2018
Erwin, Hanna, Peter, Reinilda, Erik, Mathieu en Eva

Hilal uit Sohar vertelt

Over kamelenraces

Bij Sohar is een kamelenrenbaan. Hilal heeft samen met zijn broer een boerderij bij de renbaan. Op die boerderij hebben ze zowel kamelen om mee te fokken als om deel te nemen aan verschillende races, in totaal ongeveer 30 stuks. Die races en 'de wereld van de kameel' zijn een belangrijk onderdeel van de Omaanse cultuur. Vroeger omdat de kameel zowel transportmiddel, handelswaar als voedselbron was, tegenwoordig vooral ook vanwege de races.

Een bijzondere loopbaan

Hilal komt uit een familie van boeren, maar zijn voorouders waren geen fokkers. Zijn vader verkocht zelfs zijn enige kameel omdat hij liever landbouwer was. Hilal zelf studeerde vliegtuigtechniek bij de luchtmacht, werd door de luchtmacht voor studie naar Amerika gestuurd, maar koos terug in Oman toch een ander pad. Op 20-jarige leeftijd kocht hij samen met zijn broer een drachtige kameel. Het jong bleek een vrouwtje te zijn, een sterk vrouwtje met mazzel. Ze werd namelijk aan Hilals vader geschonken, die ervoor zorgde als was ze zijn kind. Heel anders dan tegenwoordig mocht ze eten wat ze wilde. De baby groeide uit tot een sterke jonge kameel die heel geschikt bleek voor de showraces. Het soort races waar vooral dit deel van Oman bekend om blijkt te staan.

Langs de kust van Al Batinah leefde men vroeger al op boerderijen. Dit in tegenstelling tot de bedoeïenen in de drogere gebieden die met hun kamelen rondtrokken, altijd de regen achterna.

Hilal vertelt dat laatstgenoemde kamelen tegenwoordig vooral deelnemen aan snelheidsraces. In Dhofar, ook een boerenstreek

maar met een vrij mild klimaat gedurende het hele jaar, worden kamelen vooral gehouden en gefokt voor de melk en het vlees.

De races

Dan de races: ook hier heeft men een competitieve instelling.

Het trainen van de kamelen begint al jong: vroeger op 3-jarige leeftijd, tegenwoordig vaak al op 1-jarige leeftijd. Of dat verstandig is, daarover wordt nogal verschillend gedacht.

Je ziet weleens groepjes kamelen trainen. De berijder/trainer zit op de oudste van de groep, de jongeren leren op die manier van de oudere. Onderdeel van die training is een streng dieet. Vandaar dat die jonge kameel van Hilals vader een geluksvogel was: toen golden die regels nog niet.

Toen in de jaren '70 de olie ging zorgen voor een enorme ontwikkeling, kwam ook de ontwikkeling van snelheidsraces op gang, vnl. vanuit de UAE. Daarvoor werd er wel geracet, maar veel meer lokaal en niet met vaste afstanden en regels.

Aanvankelijk waren het volwassen mannen die op de rug van de kamelen zaten, de lichtste mannen uiteraard.

Later werden het kinderen, totdat dit onder druk van mensenrechtenorganisaties werd verboden. Tegenwoordig zijn het op afstand bestuurde robots die op de rug van de kameel zitten, uitgerust met een zweepje. De eigenaren en coaches rijden op een track naast de renbaan mee: een grote stofwolk met auto's met een hoop kabaal, die proberen op de juiste plek t.o.v. hun kameel te blijven: een heel fascinerend spektakel! De races worden ingedeeld op leeftijd, en afhankelijk daarvan, op afstand.

De mannetjes apart van de vrouwtjes, behalve voor de zgn. marathonaafstand (10 km): de seniorenrace waar alleen een leeftijdslimiet van minimaal 5 jaar geldt, en waar de berijders volwassenen zijn. Het raceseizoen begint hier op 23 augustus, als de ster Sahil in het noorden boven de horizon verschijnt en volgens een oud spreekwoord de nachten beginnen af te koelen en de regens komen. Dat is ook het moment dat men vroeger uit de wadi's trok, om niet meegesleurd te worden in de water- en modderstromen t.g.v. de regens. Vroeger, want er is veel veranderd op dat gebied: minder regen, dus minder vogels en minder gazelles. Het raceseizoen duurt tot eind april/begin mei, afhankelijk van de temperatuur.

Er zijn snelheidsraces voor de lokale bevolking en er zijn er voor de notabelen (sjeiks, prinses etc.). Wel bijzonder is dat de minimumleeftijd van de kamelen bij de eerstgenoemde races 2 jaar is en bij de notabelen 3 jaar. Ook de afstanden zijn verschillend: bij de gewone bevolking lopen de afstanden gedurende dat eerste seizoen op van 2 km tot 4 km, bij de sjeiks loopt het op van 3 km tot 5 km.

Inschrijfgeld wordt er niet geheven. Registratie gaat per chip. De prijzen zijn in het algemeen giften. Meestal zijn het geldprijzen, behalve bij een aantal finales waar de eerste prijzen auto's zijn. Zoals genoemd zijn er verschillende competities, ook internationaal. De belangrijkste daarvan is de Gulf Cup, dit jaar te houden in Saoedi-Arabië, in november. Gokken is verboden, en komt volgens Hilal in Oman ook niet voor.

Schoonheidswedstrijd

Bij schoonheidsraces gaat het uiteraard om het uiterlijk van de kamelen, zowel mannetjes als vrouwtjes: de oren moeten goed rechtop staan, de mond gesloten (geen pruilmondjes of hanglippen), de lengte van de hals is belangrijk alsmede de lengte van de romp, de heupen moeten goed ontwikkeld zijn, de bewegingen soepel, en oh ja, heel belangrijk: het moet een Omaanse kameel zijn. Bij de start van een schoonheidsrace zitten de kamelen prachtig uit-

gedost op de grond, met hun volwassen berijder op de rug. De soepelheid en snelheid van deze start is erg belangrijk voor de jurering. De afstanden zijn kort, variërend van 700 meter tot maximaal 2 km. Deze races werden vroeger, en nog steeds wel, gehouden bij belangrijke gebeurtenissen in het Omaanse leven zoals bruiloften en besnijdenissen.

Nog wat kamelenweetjes:

- Volgens Hilal vergeet een mannetjeskameel het nooit wanneer iemand hem kwaad heeft gedaan. Be aware!
- En hoe zit dat nou met die bulten? De van origine in hete, droge gebieden levende kamelen hebben 1 bult, en worden in het Nederlands ook dromedaris genoemd. De kamelen uit koudere gebieden hebben er 2, die hebben meer vetreserves. Laatstgenoemden kunnen ook heel veel haren hebben.
- Een kameel schijnt 2 weken zonder water en 40 dagen zonder voedsel te kunnen.
- Een goede babykameel kost een slordige OMR20.000, sparen dus.

No.	Governorate	Wilayat	Date
1	Dakhiliya	Adam 'AL-Bashaier'	20-21 / 9 / 2017
2	Sharqiya North	AL-Mudaibi 'AL-Abyadh'	4-5 / 10 / 2017
3	Dakhiliya	Adam 'AL-Bashaier'	18-19 / 10 / 2017
4	Dhofar	Thumrit	4 to 9 / 11 / 2017
5	Batina North	Sohar	15-16 / 11 / 2017
6	Sharqiya North	AL-Mudaibi 'AL-Abyadh'	6-7 / 12 / 2017
7	Batina North	Sohar	13-14 / 12 / 2017
8	Batina South	Barka 'AL-Felaij' (AL-Ardah Running)	17 to 21 / 12 / 2017
9	Batina South	Barka 'AL-Felaij'	27-28 / 12 / 2017
10	Batina South	Barka 'AL-Felaij'	9 to 11 / 1 / 2018
11	Batina South	Barka 'AL-Felaij' (camel Beauty Competition)	20-25 / 1 / 2018
12	Batina South	Barka 'AL-Felaij'	31 / 1 / 2018 to 1 / 2 / 2018
13	Batina South	Barka 'AL-Felaij'	21-22 / 2 / 2018
14	Batina South	Barka 'AL-Felaij' 'Final Race'	19 to 22 / 3 / 2018

Ik en mijn hobby

Quilten

Door Agatha Zwaan

Mijn grote passie is quilten! Eenieder aan wie je dat vertelt zal zeggen: dat is toch een deken gemaakt van lapjes? En dat is gedeeltelijk waar.

Een quilt bestaat altijd uit drie lagen: de top, een tussenlaag voor warmte of volume en een achterkant. Als je deze drie lagen (uiteindelijk) op elkaar naait ben je aan het quilten. Dit kan met de hand en/of machine worden gedaan.

De grootste lol zit wat mij betreft in het maken van de top. Die kan je op heel veel verschillende manieren maken, maar het basisprincipe is dat je uit een hoeveelheid stof kleinere lapjes knipt of snijdt en deze dan verwerkt tot een groter geheel. De mogelijkheden zijn eindeloos! Overal ter wereld kun je aan stof komen en in veel landen is er een fanatieke groep quilters die elkaar opzoekt en elkaar inspireert. Ik ben lid van de Muscat Quilt Guild, die één keer per maand een bijeenkomst organiseert. In het RAHRC Art Centre zijn twee quilt-groepen actief. Stoffen zijn er genoeg te krijgen in Muscat, maar de keuze is wel beperkter dan in Nederland en de VS en de kwaliteit is zeker minder. Verder is het lastiger de juiste garens en gereedschappen te kopen, maar gelukkig is er een quiltshop in Dubai én reis ik regelmatig naar Nederland.

Zelf appliqueer ik met name, wat betekent dat ik handwerk tot de verschillende blokken af zijn, en de blokken vervolgens machinaal aan elkaar zet. Ook het quilten doe ik machinaal. Het handwerk vind ik rustgevend en ik geniet van het 'schilderen' met de lapjes stof, die ik in overvloed heb.

Als je er gevoelig voor bent is quilten zeer verslavend. Elk lapje dat je koopt moet passen bij het volgende lapje; de meeste quilters hebben meer stof in huis dan ze in hun leven kunnen verwerken.

Over de hele wereld worden er quiltfestivals georganiseerd, die de verslaving voeden met nieuwe stoffen, patronen, cursussen, machines, gadgets en technieken. Er zijn dan altijd exposities waar je de meest prachtige quilts kunt bewonderen. Ik denk zelf dat quilten een van de meest arbeidsintensieve manieren van kunst maken is. Een bekende Nederlandse quiltster heeft ooit de eerste prijs gewonnen in de quiltshow in Houston: \$10.000, wat betekende dat ze \$0,05 per uur had 'verdiend'. Hij was magistraal!

Ik kan nog uren vertellen over quilten, maar laat het hier bij de aanbeveling om 'De geschiedenis van de Nederlandse quilt' van An Moonen te lezen - dan begrijp je misschien iets van mijn verslaving aan deze geweldige hobby.

Beeldhouwen met speksteen

Door Hilda van Beilen

Speksteen, ook wel soapsteen genoemd, is een zachte steensoort en heeft diverse kleuren. Zeven jaar geleden ben ik begonnen met het beeldhouwen van deze steensoort, en sindsdien heb ik voor belangrijke gebeurtenissen in het leven van mijn kinderen een beeld gemaakt.

De studio waar ik les nam, had veel stenen op voorraad en daar heb ik er een aantal uitgekozen die mij op de een of andere manier aanspraken. Je bekijkt een steen van alle kanten en dan 'zie je er iets in'. Door hakken, raspen, schuren en polijsten bereik je het uiteindelijke resultaat. Dit is een proces dat weken kan duren; soms zitten er harde kristallen in of scheurt de steen op een cruciale plek. Dit is ook voor je persoonlijke ontwikkeling een bijzonder proces: jij hebt een idee, maar de steen bepaalt en jij moet je aanpassen. Maar het werken met steen is ook een goede uitlaatklep voor je emoties. En als je in een groepje werkt kom je tot de meest bijzondere diepe gesprekken.

Ik kan uren werken om een bepaalde lijn in het beeld te krijgen. Vaak ga ik dan te lang door, waardoor ik vergeet eten te koken of pijn in m'n polsen en schouders krijg. Maar dat gebeurt vaak met een hobby, je gaat er helemaal in op en vergeet alles om je heen.

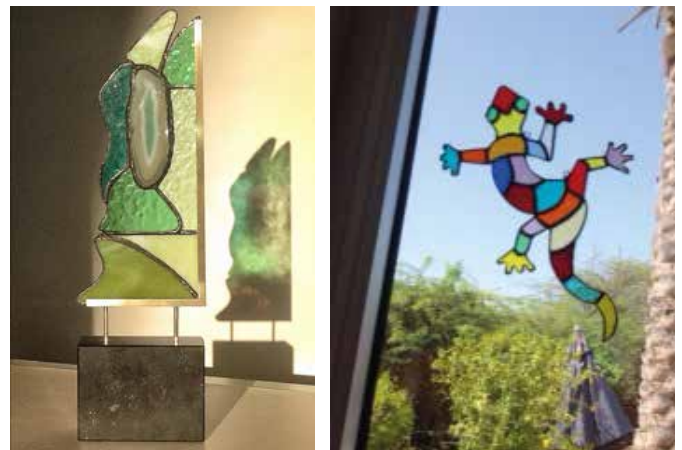
Glas in lood

Door Marianne Staal-Pol

Het spelen met het licht, de zon die in stralende kleuren je ruimte binnenkomt en verandert naarmate de aarde draait. Dat is het schitterende van glas in lood, daardoor was het sinds lang mijn wens om deze techniek te leren.

25 jaar geleden alweer liep ik op een aantal slopers af, die een oud pand neerhaalden. Rondom de voordeur was glas in lood aangebracht. "Wat doen jullie daarmee?" "Niks", was het antwoord, "slopen!" Of ik het dan mocht hebben? "Als je het glas er zelf uit haalt, prima", zei de sloper. Ik heb het glas nog steeds, het wacht op een goed ontwerp. De wens om een cursus te doen kwam pas drie jaar geleden in vervulling. Op het RAHRC Arts Centre werd een workshop gegeven. Astrid heeft vier maanden les gegeven en vertrok toen weer uit Oman. Sindsdien ben ik het wiel opnieuw aan het uitvinden. De techniek, hoe bepaalde dingen aan te pakken, moet ik uit boeken en van internet halen.

Ik word blij van een nieuw idee! Dan kan ik niet wachten om het eindresultaat te zien. Vooral: hoe schijnt het licht er doorheen? De essentie van glas in lood uiteindelijk. Tijdens het creëren verandert het ontwerp soms ook: het kleurgebruik, of de vorm. Dit speelse van dit 'werk', is waar ik van geniet. Ik experimenteer graag met verschillende materialen, zoals agaat, schelpen en hout gecombineerd in/met het glas. Je kunt ook nagenoeg alles maken van glas, het is een prachtig materiaal. Betoverend!

Mozaïeken

Door Anne-Marie de Jong

Ooit.... niet zo lang geleden woonde ik tien gezegende jaren in Oman. Ik leerde er schilderen, schrijven en bouwde clandestien een atelier zonder fundering aan huis. Samen met vriendinnen groeide het uit tot een dynamisch kunstcollectiefje.

Op een dag vertrokken zelfs wij en ver-ruilden ons Omaanse bestaan voor hartje Amsterdam. Veel tijd bleek ik in het Amster-damse niet te hebben. Het was kunst- en vliegwerk met een reïntegrerend gezin, een grote verbouwing, een stad vol kunstschat-ten en een kleine carrière-doorstart.

Tot die ene dag waarop ik die veel te lang uitgestelde voetoperatie moest ondergaan en geen kant meer op kon. Geen sinecure, die beperkte bewegingsvrijheid. Gelukkig zag ik een gat in mijn beperkte bestaan: "Creade", een naast ons gelegen mozaïek-bedrijfje met dagbesteding voor mensen met een beperking en een inloop voor buurtbewoners. Op mijn lijf geschreven! Ik verzamelde moed en laveerde bedrukt en gekrukt Creade binnen en werd wegwijs gemaakt in de wereld van mozaïek. Naast mozaïek was het hartverwarmend om cliën-ten en buurtbewoners te ontmoeten. Zo zal ik blinde W. nooit vergeten, die prachtige lampen maakte en verkocht. We bespraken blind de kleuren uit zijn verleden en legden voelbare kleurlijnen voor hem uit. Het ver-haal achter ieder mens bestaat uit mozaïek-stukjes die zich samenvoegen.

Na drie jaar kwam er een einde aan onze Nederlandse 'posting' en keerden wij Alham-dulilah terug naar Oman. Vriendin H., die er lucht van had gekregen dat ik inmiddels de fijnere kneepjes van het mozaïekvak mach-tig was, introduceerde mij meteen bij het RAHRC Art Centre. Zelf gaf ik er de voorkeur aan om eerst aan huis een kleine introduc-tie cursus te geven. Het is in alle opzichten een groot succes geworden.

Ook in het Art Centre, waar ik inmiddels wekelijks een mozaïekgroep heb, is het genieten. Het internationale karakter en de

uitwisseling tussen de mozaïeksters doet mij veel deugd. Na deze mozaïekochtenden ga ik thuis vaak geïnspireerd aan de slag.

Het vinden van geschikte materialen is een uitdaging in Oman. In den beginne vervin-gen wij in onze koffers Hollandse boeren-kaas voor mozaïekschaten. Tegenwoordig neus ik graag in Omaanse puinhopen, wa-di's, bergen, stranden, in Ruwi of Wadi Kabir. Mij maak je blij met je gebroken servies. Het is mijn lust en mijn leven om op saaie opbergkasten, in zeventiger jaren wc's, kale buitenmuurtjes, planken, IKEA-krukjes, maskers, tafels etc. mijn eigen mozaïeksig-natuur te leggen. Natuurlijk probeer ik mijn leerlingen te infecteren met dit mozaïekvi-rus. Soms gaan wij samen op excursie naar Ruwi en verdelen na afloop de buit. Tangen en snijmachines komen kwaliteitshalve nog steeds uit Nederland.

Bij het zien van de prachtige mozaïekgalerij bij de Grand Mosque blijf ik mij altijd afvra-gen waarom er niet meer verfijnd materiaal verkrijgbaar is in Oman. Wie weet vind ik in Mabela die ene tegel- en glasmozaïekboer. Zo niet, dan af en toe een boerenkaas min-der.

Sinds kort experimenteer ik met het maken van eigen tegels uit klei.

Nu nog een pottenbakker vinden die ze af wil bakken

Mettertijd vallen alle mozaïekstukjes vast op hun plek.

Wadi Bani Khalid

Afgelopen juni heeft een flink aantal sportieve mannen, vrouwen en kinderen weer door Wadi Bani Khalid gelopen. In twee groepen, de ene liep 'upstream' en de andere 'downstream'. Het water stond dit jaar lager dan anders, maar gelukkig viel er nog genoeg te klimmen, te klauteren en te springen. We hebben een fantastische dag gehad!

International Coaching Week in Oman

Door Elisabeth van Loon-Muller en Gerda van Loon

Afgelopen mei vond de International Coaching Week (ICW) plaats. Tussen 15 en 21 mei 2017 werden over de hele wereld mensen en teams gratis gecoacht door leden van de International Coaching Federation (ICF). Ook vonden er tal van conferenties plaats over de impact van coaching. Zo ook hier in Muscat. Het doel: het publiek informeren over de positieve impact van professionele coaching. ICF definieert coaching als "het creatieve proces waarbij de cliënt (de 'coachee') als partner wordt geïnspireerd en uitgedaagd om tot zijn of haar maximale persoonlijke en professionele potentieel te komen." Oftewel: coaching transformeert mensen en bedrijven.

Meer dan 50 belangstellenden uit bedrijfsleven, onderwijs en particulieren verzamelden zich op 19 mei voor het 'Why coach?'-evenement georganiseerd door de ICF Oman Chapter. Ze werden ondergedompeld in de wereld van professionele coaching: de impact van coaching op personen en bedrijven, hoe creëer je een cultuur van coaching in je organisatie en waarom is dat goed? De middag werd afgesloten met een panel waarin de soms zeer persoonlijke ervaringen van vijf coachees werden gedeeld met het publiek. Naast vier Omaanse coachees sprak daar ook de Nederlandse Nicole Wigny over haar ervaring met coaching. Zij vertelde dat ze op latere leeftijd dacht 'klaar' te zijn met haar carrière. Ze had een stille wens om iets totaal anders te gaan doen en weer in de studieboeken te duiken. Inmiddels is ze gecertificeerd voedingsdeskundige, gewichtsconsulent en orthomoleculair therapeut, en profiteren tal van mensen van haar deskundig advies. Het jongste Omaanse panellid ging tegen de wensen van haar familie in en koos een andere, nieuwe, studierichting die meer voldoening gaf, waardoor ze nu een baan heeft gevonden die perfect bij haar past. Coaching hielp haar

trouw te blijven aan zichzelf. De zaal was bijzonder onder de indruk van het laatste verhaal, waarin de coachee openlijk sprak over haar slechte huwelijk en saaie baan en de kracht die ze in zichzelf vond door coaching. Beide problemen zijn permanent ten goede gekeerd.

Niet alleen het 'Why coach?'-evenement was een succes, ook de vijf pro bono coachingprojecten die in die week plaatsvonden, zowel in teamverband als individueel, kregen een uitstekende respons. Naast vrouwelijke entrepreneurs en een managementteam van een internationaal opererend bedrijf, zijn er 24 graduates van MEDRC (Middle East Desalination Research Centre) gecoacht op teamwork. Deze jonge Omani's vormen de nieuwe generatie ingenieurs en worden klaargestoomd voor een functie in het bedrijfsleven. Een van de coachees vatte de impact van de training zo samen: "We as a team were as a cup of tea with sugar at the bottom, the coaching was as the spoon that stirred it in."

De week werd afgesloten in Dubai met de uitreiking van de PRISM Award voor bedrijven in het Midden Oosten die aantoonbaar de beste "coachingcultuur hebben weten te implementeren binnen hun organisatie". Het Midden-Oosten had de primeur van eerste regionale award, naast de mondiale PRISM Award in de Verenigde Staten. Oman Shipping Company ontving tijdens dit unieke evenement een eervolle vermelding.

ICF Oman Chapter Oman organiseert elke eerste woensdag van de maand een meeting. Aan het eind van de middag komen de leden bij elkaar, en gasten zijn ook zeer welkom. Tijdens deze bijeenkomsten worden coachinggerelateerde onderwerpen besproken met soms zeer inspirerende gastsprekers. Vooraf is er gelegenheid tot netwerken.

Meer weten over ICF en coaching of in contact komen met ICF Oman Chapter?

Facebook: ICF Oman Chapter

LinkedIn: ICF Oman Chapter

www.coachfederation.org

Gerda van Loon is president van de ICF Oman en een van de oprichters van ICF Oman Chapter.

Elisabeth van Loon-Muller is bestuurslid van ICF Oman en voorzitter van de ICW.

Doppen rapen voor Sacha

Door Anja van der Tuin

Doppen... Ze liggen overal, waar dan ook ter wereld op de grond. Ik heb mezelf weleens afgevraagd waar de bijbehorende flessen zijn gebleven. En die doppen raap ik op. Waarom?

Een jaar of drie geleden werd er onder mijn aandacht gebracht

dat de Stichting Hulphond doppen verzamelde om geld te genereren voor de opleiding van hun hulphonden. Voor elke ingeleverde kilo kregen ze geld. Niet veel geld, dus er waren veel doppen nodig. Mijn vader deed hier ook aan mee en hij zorgde dan weer dat al die gespaarde doppen op hun bestemming kwamen.

Een dopje is zo in een verzamelbakje gooid, nadat je melkpak leeg is, of je flesje leeggedronken. Dan zie je doppen op straat en begin je die op te pakken, vervolgens vraag je vrienden om mee te doen met het sparen en voor je het weet heb je een zak vol.

Vorig jaar was er op een lokale tv-zender in Gelderland een oproep om doppen te sparen voor Sacha. Een privé-initiatief, want een hulphond kost een hoop geld, wachtlijsten zijn lang en de verzekering had hun verzoek om zo'n hond afgewezen. Het sparen kreeg op deze manier een gezicht!

Sacha is een leuke, spontane, vindingrijke tiener, is meervoudig gehandicapt en zit in een rolstoel. Hij is volledig afhankelijk van anderen voor zijn verzorging, maar kan zichzelf heel goed verplaatsen in zijn elektrische rolstoel. Hij is supersociaal en de hele buurt kent hem.

En wat kost nu zo'n hond? In het geval van Sacha 20.000 euro.

En hoeveel doppen heb je daarvoor nodig? 1000 kilo doppen levert 150 euro op en er

gaat ongeveer 2000 kilo in een container (zie de foto), dus reken maar uit.....

De ouders van Sacha en zijn broers zijn nietsvermoedend aan het sparen begonnen, maar het is inmiddels uitgegroeid tot een ware dagtaak. Gelukkig krijgen ze hulp vanuit alle hoeken van Nederland. Een transportbedrijf dat de containers met doppen gratis vervoert, een bedrijf dat de doppen inneemt en afvoert, ook belangeloos, en alle spaarders!

Sacha's moeder onderhoudt contact met iedereen die doppen spaart en zo hebben wij op haar uitnodiging kennis kunnen maken met Sacha. Toen we daar waren wisten ze net dat ze een hondje toegewezen hadden gekregen. Een pup nog, zodat het helemaal naar Sacha's behoefte kan worden opgeleid. Zijn naam: Kees!

Kees kan straks helpen bij het aan- en uitkleden van Sacha. Deuren openen, spullen oprapen, en ga zo maar door. Kortom: een weg naar zelfstandigheid, want dat is het ultieme doel.

Het eindbedrag is nog lang niet binnen, dus sparen wij hier rustig door. Gerd-Jan heeft zelfs een collega die alle waterflesjes na het vrijdaggebed verzamelt om thuis samen met zijn zoontjes de doppen eraf te draaien, zodat hij die op zondag bij Gerd-Jan kan inleveren.

En met het oprapen van al die gekleurde stukjes plastic maken we de zee, stranden, Wahiba's en andere openbare plaatsen ook nog eens een stukje schoner. Ik zou zeggen: spaar mee! En Sacha zegt: kijk uit je doppen.

Meer informatie bij Anja, t: 96101426, e: amarula39@hotmail.com; of op Facebook: Doppen sparen voor Sacha.

Nieuws uit de NTC-lessen in Muscat

Wie wij zijn

De eerste unit van de Nederlandse lessen ging over onszelf en wie wij zijn. De jongste leerlingen leerden onder andere over familie, het schrijven/maken van post en het beschrijven en omschrijven van mensen, dieren en dingen aan de hand van raadsels.

Voor papa
ik heb een
raadsel voor jou
1. Het is grijs
2. Het kan vennen
3. Het heeft haar
wat denk je dat het is?
Groetjes van Davu

Wat is mijn
scheppen raadsel
1. Het is klein
2. Het is wit
3. Het is hard
4. Het is een dier
Wat denk je dat het is?
Groetjes van

Wat is het
1. Het is klein
2. Het is hard
3. Het is een dier
4. Het is een vogel
Wat denk je dat het is?
Groetjes van
Laura

De bovenbouw werkte aan een mooie krant over 'Het lichaam' en leerde zelf artikelen schrijven. Ook leerden ze een formele e-mail sturen aan een dokter in Nederland, die beantwoord werd vanuit Nederland. Best spannend!

In twee andere groepen werd toegewerkt naar een presentatie van de leerlingen over henzelf. De leerlingen leerden hierbij goed te luisteren, vragen te stellen over de inhoud en feedback aan elkaar te geven.

Dansend over het zand naar de kust: Al Kabil – Woodlands – Strand

Door Goos Bakker en Agnes van der Gaag

Deze waditocht, prima te doen met kinderen, begint in Al Kabil en loopt langs de oostelijke kant van de Wahiba's, met als eindpunt het strand ten zuiden van Ashkirah. Voor de rit vanuit Muscat via Sur naar Al Kabil moet je ongeveer 2½ uur uittrekken. Gooi de tank vol in Al Kabil. Via een wirwar van weggetjes, ongeveer 18 km lang, kom je bij de rand van de Wahiba's aan. Een GPS-track voor in je navigatiesysteem is hiervoor wel handig. Daar ga je de asfaltweg af, verlaag hier je banden tot ongeveer 18 psi. Dan de track vervolgen met de duinen aan je rechterhand over een afstand van zo'n 74 km. Prachtige afwisselende natuur met de in Oman beschermde Ghaf-bossen. Af en toe zeer kleine bedoeïenendorpen en

heel veel kamelen, een variatie aan wadi's, soms zelfs met wat water en dan nog langs wat sabkha's.

Het rijden over deze zandtracks is makkelijk, en door het golvende karakter van de duinen lijkt het soms wel of je danst! Kamperen kan prima, maar dan is het wel het leukst om even een stukje de Wahiba's in te rijden. De track eindigt bij de plaats Qurun, waar de banden weer opgepompt kunnen worden tegenover het Shellstation. Vervolgens reden wij zo'n 30 km naar het zuiden, daar gingen de banden weer naar 18 psi en toen over de duinen naar het strand. Heerlijk zwemmen en kamperen kan eigenlijk overal langs de kust, als je de dorpjes maar vermijdt. Verwacht echter geen schoon strand!

De adresjes van... Kariénke

Door Hanna van der Lande

In deze editie de lievelingsadresjes van Kariénke Boeijinga. Nog net voor haar verhuizing naar Atyrau, Kazachstan, was ze bereid om nog een rondje Ruwi te doen. Kariénke en David hadden er altijd lol in om op een vrije zaterdag in de auto te springen, naar Ruwi te rijden en op zoek te gaan naar leuke, interessante winkeltjes. Uit de vele adresjes die ze kon aanbevelen koos ze de volgende:

Handicrafts Centre, ook wel bekend als de Pottery Shop, op de hoek van Al Iskan Street en An Noor Street. Een klein winkeltje volgestouwd met aardewerken potjes, schalen, torentjes, kannen en vazen en kandelaren in de typisch Arabische uitvoering. Voornamelijk in roodbruin aardenwerken kleur, maar ook in wit, groen en blauw keramisch. Hier vind je ook de grote en hoge tuinpotten in diverse vormen. Ideaal adresje voor cadeautjes voor familie en vrienden in Nederland, maar ook om je eigen souvenirs van Oman te kopen. De winkelvrouw laat je rustig kijken en alles aanraken, heerlijk. Alles redelijk geprijsd. *Openingstijden: zo t/m do 09:00-13:00 en 17:00-20:30; za 09:00-13:00* 40Q 657042mE 2610981mN

White Emerald, ook wel bekend als de Hotel Shop, Al Iskan Street. Direct naast de Pottery shop gelegen winkeltje met benodigheden en gebruiksvoorwerpen die je vooral in hotels aantreft. Glaswerk, servies, borden, handdoeken, keukengerei en kleine hotelaccessoires. Je kijkt je ogen uit, zoveel artikelen staan hier op een beperkt aantal vierkante meter uitgesteld. Je kunt hier ook op maat je dekbedovertrekken, kussens, zitzakken etc. laten maken. Ze verkopen hier diverse variaties van de bekende rood/zwart/witte Syrische stof waar je vaak zithoeken van ziet. Mr. Neel is zeer behulpzaam bij al je vragen. *Openingstijden: zat t/m wo 08:30-13:30 en 16:30-20:00; do 08:30-13:30* 40Q 657042mE 261096mN

Glass, Mirrors & Frame Making, Souq Ruwi Street

De vriendelijke Mr. Dulal, die je maar wat graag wil helpen, beheert in z'n eentje de winkel. Deze hangt vol met spiegels en schilderijtjes met Arabische en Omaanse afbeeldingen. Achterin de winkel staan de glasplaten. Heb je een glasplaat op maat nodig, dan kun je hier terecht. Communiceren is wat lastig omdat hij het Engels niet goed beheerst. Bij specifieke vragen is het daarom handig om een afbeelding te laten zien, en schrijf vooral de afmetingen van je wensen op. *Openingstijden: za t/m do 08:30-13:00 en 16:00-22:00; vr 16:00-22:00* 40Q 657166mE 2609019mN

Sale of Glass & Glass Frame, maar eigenlijk een lijstenmaker, Souq Ruwi Street. Op Souq Ruwi street vind je ontzettend veel lijstenwinkeltjes, maar deze heeft toch iets bijzonders. De winkel, die volgens de naam doet vermoeden dat het vooral een glasplatenwinkel is, hangt propvol met schilderijlijstjes. Enorm veel keuze dus, ook in passe-partouts. De medewerkers zijn supervriendelijk en adviseren je welk type en kleur lijstje het best bij je meegebrachte afbeelding past, en over het wel of niet gebruiken van een passe-partout. Ze kunnen ook je canvas voorzien van een houten frame. En ze komen bij je thuis als je schilderij of poster niet in de auto past. *Openingstijden: za t/m do 08:30-13:00 en 16:30-22:00; vr 08:30-13:00* 40Q 657476mE 2608835mN

Gold & Silver Smith, Siddiq de goudsmid en juwelier, Way 4301 (zijstraat van Al Fursan Street). Wat een heerlijk aparte shop. Bij binnenkomst zie je niet veel sieraden uitgesteld, pas als Siddiq een aantal laatjes van onder de toonbank tevoorschijn haalt begint het te glimmen in de winkel. Siddiq en zijn collega's helpen je graag met je eigen ring- of kettingontwerp. Als je een voorbeeld laat zien of een eigen ontwerp hebt gemaakt, kunnen zij het uitvoeren. Ze hebben diamanten, edelstenen en halfedelstenen en vele andere stenen in diverse soorten en maten. Hier kun je ook je sieraden laten repareren. Ze kopen en verkopen goud en zilver. *Openingstijden: za t/m do 08:00-13:00 en 16:00-21:00; vr 08:00-11:00* 40Q 658262mE 2609586mN

Een avondje voetbal: *gesprek met bondscoach Pim Verbeek en zijn vrouw Anneke*

Toen ik vorige zomer aan een beoogde aan- nemer in Nederland uitlegde dat wij het grootste deel van het jaar in het Midden-Oos- ten wonen vanwege het werk van mijn echtge- noot, keek hij me glazig aan. Of mijn man soms voetbaltrainer was? Het was me niet helemaal duidelijk of het als grap- je bedoeld was of dat hij

echt geen idee had waar de benzine voor zijn busje vandaan komt, maar het ant- woord was dus ontkennend: "Nee joh, hij werkt voor een oliebedrijf." Was het dit jaar geweest èn had ik Anneke Verbeek gehe- ten, dan had het toch anders geklonken. "Ja inderdaad, mijn man is bondscoach van Oman."

Sinds begin 2017 staat Rotterdammer Pim Verbeek aan de leiding van het nationale elftal van Oman. Contact met hem leggen via de Omaanse voetbalbond lukte niet, maar met inzet van wat Hollandse wasta kwam het toch voor elkaar. En zo zat ik op een ochtend tussen de 'echte' journalisten bij een persconferentie over de selectie voor de kwalificatiewedstrijd tegen de Malediven, en diezelfde avond met voetbalkenner Pa- tric (voormalig centrale verdediger bij RKS V Halsteren) en Pim en Anneke op een terras aan het zwembad voor een levendig gesprek over voetbal en het leven.

Japan

Wie het Nederlands voetbal in de jaren 80- 90 een beetje heeft gevolgd, kent Verbeek nog als speler van Sparta, en als trainer van Nederlandse profclubs als Feyenoord, De Graafschap, FC Groningen en Fortuna Sit- tard. Na vier jaar Sittard rolde er in 1998 op een dag een fax binnen, met de uitno- diging om trainer te worden in Japan. Het buitenland lag tot dan toe niet in het vizier, maar het zette Pim wel aan het denken. "In Nederland had ik eigenlijk alles wel gehad, Barcelona ging het niet worden, dus wat moest ik de volgende 20 jaar nog doen? In

Japan begonnen ze toen als eerste met het bewust opbouwen van een serieuze compe- titie, en als je daar dan onderdeel van uit kan maken, dan is dat natuurlijk wel een mooie kans." Omdat vooral Anneke haar twijfels had, gingen ze samen op kennisma- kingsbezoek. Terwijl zij door een persoon- lijke gids op pad werd genomen, had Pim een programma van stadion- en wedstrijd- bezoek, en meteen door naar contractbe- sprekingen. Het was dus goed dat ze mee was, want het was meteen serious business. Het was allemaal zo perfect geregeld, dat ze snel om waren, en het buitenlandse avon- tuur kon beginnen.

Ze besloten dat Anneke en de drie dochters niet mee zouden gaan. Van de zelfstandig- heid en het buitenleven in Sittard naar een stadsflatje op twee uur reizen van school, dat was wel een erg grote overgang; en het is in de voetbalwereld uiteindelijk altijd on- zeker hoe lang het gaat duren. De grootste verrassing was hoe goed dit eigenlijk uitpak- te voor de familie. Anneke: "Het bleek een

verademing: ik was niet meer de vrouw van 'd'n trèner', ik kon eindelijk mezelf zijn. De kinderen vonden het ook heerlijk dat papa niet meer in de krant stond. Toen merkten we pas wat voor impact dat had gehad op het gezin. Al hadden de meisjes zelf niet veel met voetbal, en onze directe omgeving ook niet, toch werden ze er op school mee geconfronteerd. Het eerste jaar werd For- tuna meteen kampioen en was alles prima, maar toen er ook wel wedstrijden verloren werden, was hij ineens die arrogante Hollan- der."

Australië

En zo is Pim sindsdien vooral in het buitenland blijven werken, afgewisseld met advieswerk in Nederland. De jaren in Australië, met plaatsing voor de World Cup als bekroning, waren een hoogtepunt. Vooral de mentaliteit van de 'Socceroos' was geweldig. "Je had toen nog de zogenaamde Single Fifa Date wedstrijden; tegenwoordig speel je er altijd minimaal twee achter elkaar. Veel van die jongens speelden in Europa. Dan kwamen ze op maandagavond of dinsdagochtend ingevlogen, woensdagavond wedstrijd, en vlogen ze op donderdag weer terug om in het weekend weer gewoon competitie te spelen. Maar klagen deden ze nooit, geen onvertogen woord! We hielden ze dan wel in het Europese tijdschema: om 2 uur 's middags ontbijt, 's avonds laat doorgaan. Maar ja, ze hadden toch lange dagen in het vliegtuig achter de rug, en dan we gaven ze ook nog de eerste middag even vrij om de familie te ontmoeten. Die kwamen wel ook allemaal naar de wedstrijden, heel gezellig. Als bondscoach was ik zelf ook 24 uur per dag bezig, want je bent met de hele wereld in gesprek. Ook als ik even in Europa was ging dat zo. Voor 2 uur 's middags moest je dan Australië gedaan hebben, daarna ging je verder met Europa. Bondscoach is wat dat betreft een heel andere baan dan club-trainer. Je zit heel veel in een vliegtuig: voor wedstrijden, scouting... Dat was wel zwaar, op een gegeven moment kom je bijna niet meer uit je jetlag. Het tijdsverschil nekt je, ook al vlogen we luxe. Maar nogmaals, ik heb geleerd van mijn Australische jongens: niet klagen. We hebben een keer tegen Nederland gespeeld, Oranje kwam toen naar Australië. Nou, niks was goed. Business class vlucht, superhotel, boottocht, mooi stadion - maar het was 'te ver, te warm, te vermoeiend...' Dat deed ik 10 keer per jaar!"

Oman

Omdat Australië met internationaal voetbal is ingedeeld bij Azië, kwam Pim ook veel in het Midden-Oosten. Uit die tijd stamt ook het contact dat heeft geleid tot zijn aanstelling hier in Oman. Wat is zijn indruk van het Omaanse elftal, nu hij ruim een half

jaar bezig is? "Ten eerste kunnen ze goed voetballen. Er is hier geen opleidingssysteem zoals in Nederland, met van jongs af aan een jeugdopleiding waarin je helemaal wordt klaargestoomd, en toch zijn ze technisch sterk - eigenlijk een raadsel, maar voor mij natuurlijk mooi meegenomen. Ze hebben gewoon aanleg. Tactisch is het een ander verhaal. Met een jaar of 18-19 moet je fysiek en tactisch eigenlijk klaar zijn voor topvoetbal, maar die ontwikkeling stagneert hier toch te vroeg. Dus daar werk ik nu het meest aan, en ik moet zeggen dat ik al veel vooruitgang zie. Ik hou wel vast aan het 4-4-2-systeem, dat zijn ze gewend van hun clubs."

"Over de mentaliteit heb ik ook geen klagen. Ze willen heel graag leren, en ze weten ook wel dat voor Europese coaches geldt dat er op tijd begonnen wordt. Zo'n Al Habsi, die in Europa heeft gevoetbald, en nog een paar goede jongens, die zijn daar wel aan gewend. En tenslotte zijn ze superfit. Die conditie bouwen ze op bij hun werk. De meesten werken bij het leger, de politie of de Diwan. Het zijn dus geen profs, ze hebben een baan, maar ze hoeven daar niet altijd te zijn. Wel loop ik er soms tegenaan dat er een speler van het nationale elftal even wordt weggehaald van een trainingskamp, omdat die dan moet spelen in een wedstrijd van de politie tegen de militairen. Er wordt me wel netjes gevraagd of ik dat goed vind, dat is natuurlijk niet zo, maar het wordt me afgeraden dat te zeggen. Voor je het weet krijg je ze helemaal niet meer. Ach ja, het is geven en nemen, maar dat vind ik eigenlijk wel heel boeiend aan het leven in andere culturen."

Verbeek had graag zijn eigen assistenten uit Nederland meegenomen, maar dat wilde de bond niet. De Omaanse collega's die hij nu heeft, zijn echter prima. Ze zien veel, zeggen ook echt wat ze vinden, en kennen de spelers goed; ze waarschuwen als Pim iemand wil selecteren die wel goed speelt, maar waarvan zij de ervaring hebben dat die geen goede mentaliteit heeft, of vaak geblesseerd is. "Die blessures zijn wel een punt van zorg. De velden waar de competitie op wordt gespeeld zijn van slechte

kwaliteit, en er wordt hard tegen hard gespeeld. Dat komt omdat coaches hier om het minste weer worden ontslagen (en dan weer aan de slag gaan bij een andere club waar net iemand is ontslagen – het is eigenlijk een rondreizend circus!). Bovendien is het programma hier overvol omdat er maar een korte periode is tussen zomerstop en de Gulf Cup in december. Dat leidt tot weinig rust en dus veel blessures, maar ook tot weinig tijd voor voorbereiding op internationale wedstrijden.”

De pers en de toekomst

De relatie met de pers is hier ook interessant. De persconferentie die ochtend is zoals altijd in het Arabisch, met een tolk. Die mist echter weleens wat, en dan grijpt de Omaanse teammanager in, want zijn Engels is eigenlijk beter. Die maakt er dan een heel lang verhaal van, zodat je je afvraagt wat hij zelf allemaal toevoegt aan het antwoord van Verbeek. “Andersom, als ik heel veel zeg, blijft er soms het een en ander ‘lost in translation’. Dan lees ik dat ik iets een slechte wedstrijd vond, wat ik helemaal niet had gezegd. Maar daar zijn de pers en ik het toch niet altijd over eens. Ik ben blij met een goed gespeelde wedstrijd tegen Afghanistan, zij met een 5-0 overwinning op de Malediven.” Wat de tolk wel paraat had, was de lijst van geselecteerde spelers – op zijn telefoon. Die werd dus niet op een papiertje uitgedeeld, maar hardop voorgelezen, terwijl alle journalisten driftig meeschreven. “Dat zijn dingen, daar kan ik me dan wel over verbazen...” Maar verder is Pim niet ontvren-

den over die ochtend. Het waren vooral de gebruikelijke vragen over zijn keuzes voor bepaalde spelers, waarom de ene wel en de andere niet. De vraag over zijn verwachtingen over de wedstrijd tegen Palestina in maart wilde hij niet beantwoorden, “dat is nog zo ver weg!”

Dat brengt ons op de doelstellingen voor de komende tijd. Een week na ons gesprek vindt de uitwedstrijd tegen de Malediven plaats. Die wordt gewonnen met 3-1, waarmee deelname aan de Asian Cup 2019 verzekerd is. Het eerstvolgende doel wordt nu een goed resultaat bij de Gulf Cup in december.

Pim en Anneke hebben ermee leren leven dat je als voetbaltrainer nooit zekerheid hebt. “We hebben er daarom ook voor gekozen om de periodes dat we hier zijn in leukere hotels te verblijven. Dat kost de bond evenveel als een heel huis, dat je dan ook weer helemaal zou moeten inrichten, terwijl je weet dat het altijd zomaar weer afgelopen kan zijn. Uiteraard wil ik hier mijn contract uitzitten, er uithalen wat erin zit, daar doe ik alles aan. Maar dat heb je niet alleen in eigen hand. De weken dat we hier zijn genieten we van het land en wat er op ons pad komt. En houdt het op, dan hebben we hier een prima tijd gehad.”

ROP-QUIZ

avond
4dagse

Walking Event
2018

WIE Alle kinderen
(de jongsten met persoonlijk begeleider)

WAT 4 x lopen voor een medaille

WAAR PDO Camp en omgeving

WANNEER 21 – 25 januari 2018 vanaf ca 4.15 PM

Kosten zijn ca 3,5 OMR per kind - Meer informatie: Lillianne ten Houten 96646576 / Lidewij Schellevis 93838583

O-hai-jo!

'Ohaijo' is goedemorgen, 'Konnichiwa' betekent goedemiddag, en 'Arigato' zeg je voor dank u wel. Met een beleefde buiging van het hoofd (zonder handen) en bij voorkeur nog een paar extra buigingen kom je een heel eind in dit vriendelijke, gevarieerde, goed te bereizen en prachtige land.

Met deze drie Japanse woorden en de Lonely Planet op zak vertrokken we afgelopen zomer naar het land van de rijzende zon, Japan. Met onze drie kinderen van 5, 8 en 10 jaar, een treinpas voor drie weken en een half geplande reis, begonnen we in de wereldstad Tokio. Japan is groot, te groot om in drie weken te bereizen. We kozen ervoor om de eerste dagen in Tokio te blijven, fijn om de jetlag wat weg te werken en we zouden er vrienden ontmoeten die we nog kenden uit Maleisië, onze vorige posting. Vervolgens zijn we naar Hakone bij Mount Fuji, Kyoto, Osaka, het kunsteiland Noashima, en het groene en wat meer afgelegen Nara gereisd, om tenslotte weer te eindigen in Tokio.

Openbaar vervoer

De beslissing om voor drie weken de Japan Rail pass aan te schaffen bleek een goede beslissing. Met behulp van deze pas kun je de meeste spoornetwerken bereizen. Naast het JR-netwerk zijn er in de steden metronetwerken, waarvoor je ter plekke een dag- of meerdaagse pas of een rittenkaartje kunt kopen.

Af en toe voel je je 'lost in translation' op een station waar maar weinig Engels wordt verstaan. Met logisch nadenken, handen- en voetenwerk en Google maps kwamen we er

heel behoorlijk uit. Eén keer zijn we in paniek een trein uitgerend, omdat de omgeroepen stationsnaam leek op waar we moesten zijn. Toen we ontdekten dat de volgende trein in het betreffende rijstveld pas vijf uur later zou komen, kwamen we er achter dat dit niet onze hoofdbestemming kon zijn.

Zo gedisciplineerd als de Japanner, zo uitgebreid en nauwkeurig zijn ook de aanwijzingen op het station. Er zijn overal pijlen die aangeven aan welke kant je de trap op of af moet, waar je moet wachten op de volgende trein en waar je wel of niet mag stoppen tijdens het lopen. De mensen wachten geduldig in volgorde van aankomst in keurige rijen op het perron. De trein komt exact op het juiste tijdstip binnenrijden en rijdt vervolgens exact op het juiste tijdstip weer weg. Zelfs de plek waar de deuren open zullen gaan staat aangegeven op het perron. Met drie kleine kinderen en de nodige bagage is het reizen per trein daardoor prima te doen!

Ook in de metro- en treinstellen houden de Japanners zich keurig aan de regels. Zo ga je bijvoorbeeld niet op de vaak lege invalidenzitplaatsen zitten, ook al sta je als haringen in een ton. De rugzak draag je op de buik, dan ben je je medepassagiers minder tot last.

Het mooie aan het reizen met de snelle bullet train is dat de gevarieerde landschappen in hoog tempo aan je voorbij razen. Berglandschappen, blikken op de zee en rijstvelden. Centraal Japan is heel dichtbevolkt en het landschap bestaat grotendeels uit een aanschakeling en mengeling van dorpen, rijstvelden, steden en industrie.

Door Paula Versteegen en Erwin Adams

Schrijn of tempel, kunst en cultuur

Japan heeft rijke tradities en een eeuwenoude cultuur, maar staat ook bekend om haar innovatieve technologie, commercie en moderniteit. Dus in Japan heb je de keuze en kun je een zeer gevarieerd programma uitstippelen. Dit is ook het leuke ervan, niet alleen tempels bezoeken met de kinderen, maar ook (om het volgende te voorkomen: "nee, mama en papa, niet weeeeer een tempel") naar musea met moderne kunst of innovatieve wetenschap (lees: robots en veel experimenten en knopjes voor de kinderen) of een gigantisch groot zee-aquarium.

Laten we met de oude cultuur en religies beginnen. De twee belangrijkste godsdiensten in Japan zijn het boeddhisme en het shintoïsme. Het boeddhisme heeft tempels en voor het shintoïsme is dat een schrijn. Tempels en schrijnen vind je door heel Japan, in allerlei formaten, sterk variërend in ouderdom, en van rijkelijk versierd tot heel sober. Veel schrijnen en tempels zijn te bezoeken, vaak tegen een kleine vergoeding.

De schrijn is vooral herkenbaar aan de torii of ingangspoorten. Ze zijn meestal rood en eenvoudiger dan de poorten van tempels. Een aanrader is de Fushimi Inari-schrijn in Kyoto. In 2011 vierden ze het 1300-jarig bestaan van de schrijn, die vooral bekend is vanwege de duizenden rode torii. We hebben geprobeerd ze te tellen, maar na nummer 1352 waren we er nog lang niet en zijn we de tel kwijtgeraakt.

We hebben veel musea bezocht en ook voor de kinderen wordt dit interessant gemaakt. Traditionele Japanse patronen stempelen,

waaiers kalligraferen met Japanse letters en overall origami. Veel musea hebben een kinderroute, waarbij de kinderen stempels moeten vergaren en aan het eind een kado-tje krijgen voor een volle stempelkaart. Kasteel Himeji is het oudste originele Samurai-kasteel in Japan. Sinds 1993 staat het op de UNESCO Werelderfgoedlijst. De bouw van het kasteel begon ergens in de eerste helft van de 14de eeuw, en het is later steeds wat uitgebreid. De laatste uitbreiding kwam in 1618 gereed, waarna het kasteel 400 jaar lang in de huidige vorm het straatbeeld van Himeji heeft bepaald.

Moderne kunst

Voor moderne kunst kun je ook zeker goed terecht in Japan. Er is zelfs een 'moderne-kunsteiland', Naoshima, dit ligt in de Japanse Binnenzee. Voorheen een industrieel eiland met een mijn en een vergrijzende bevolking, maar nu bekend om moderne kunstmusea, architectuur en sculpturen. Heel indrukwekkend vonden wij het Chichu Art Museum met onder andere werken van Claude Monet, waarvoor de architect een aparte kamer heeft ontworpen. Daarnaast de kenmerkende gele pompoen met zwarte stippen van Yayoi Kusama, een bekende Japanse pop-artkunstenaar. We hebben heerlijk rondgefietst op dit kleine eiland vol kunst! En de kinderen hebben er lekker op het strand gespeeld.

Eten

Op straat zie je geen Japanner eten. Niemand loopt er met een broodje in de hand, laat staan dat er geconsumeerd wordt in het

openbare leven van de metro. Het is niet verboden en als toerist kom je er wel mee weg, maar de Japanner die zijn medemens vooral niet tot last wil zijn, zie je niet snel met een kopje koffie in de hand onderweg naar het werk gaan.

In de treinen daarentegen, vooral in de lange-afstandstreinen (Shinkansen of bullet trains), is het wel gebruikelijk om je bento-box lekker leeg te eten. Op stations en in de supermarktjes op straat kun je de lekkerste sushi rolls en noedels kopen. Heerlijk voor de lunch. Ook zie je veel curry-restaurants, vis en bijzondere gerechten met gefermenteerde sojabonen. In de straten etaleren de restaurants hun specialiteiten met perfect nage-maakte (plastic) gerechten, kunstwerkjes op zich. Dit is erg handig als toerist, je wijst gewoon aan wat je wilt eten.

Okonomiyaki

Onze vrienden in Tokyo lieten ons kennismaken met 'okonomiyaki', dat wordt gegeten als avondmaaltijd. Het is een Japanse pannenkoek. De naam is afgeleid van 'okonomi' en 'yaki' wat vrij vertaald 'gebakken of gegrild zoals je wilt op de hete plaat' betekent. Er bestaan allerlei varianten van het gerecht, afhankelijk van waar het wordt klaarge-maakt. Wij maakten het klaar in de populaire wijk Harajuku, één metrohalte voorbij de beroemde en drukke Shibuya crossing. Wij kwamen er terecht in een restaurant vol graffiti aan de muur. Zes kinderen die lekker konden bijkletsen aan de ene tafel en wij met onze vriendin Yoshi aan de andere tafel. Haar man hebben we niet gezien, want de mannen in Japan hebben een druk zake-

lijk leven.

We hadden op de minuut af twee uur de tijd voor deze all-you-can-eat-formule. Een Japanner bestelt alleen datgene wat hij ook daadwerkelijk opeet. Het is geen vrijbrief om van alles één hapje te proberen om de rest vervolgens te laten staan. Alles wat je bestelt eet en drink je ook op.

Chicken hotpot

Restaurants liggen vaak verscholen achter prachtige 'noren', half-hangende gordijntjes. We waren een keer eigenlijk op zoek naar een restaurant met sushi-op-de-lopende-band maar eindigden in een chicken hotpot restaurant. Weer moesten we zelf aan de slag. Onze burens zaten achter het gordijntje aan de linkerkant naast ons; ze staken al snel een hoofd door het gordijntje om ons te helpen met de bestelling. Tot grote hilariteit van onze kinderen konden we ook de ober om hulp roepen door de drukknop op tafel in te drukken en dit werkte uitstekend. Gelukkig kon de ober dit ook waarderen. Dankzij de drukknop en onze vriendelijke buurman wisten we precies in welke volgorde en hoe lang welk ingrediënt erin moest, wat tot een heerlijke hotpot-ervaring leidde.

We hebben een hoop nog niet besproken, zoals de Onsen (heetwaterbaden), de wandelingen in de natuur, Mount Fuji, de herten van Nara of het bezoek aan Disneyworld. Japan is superefficiënt, zeer gevarieerd, heeft oog voor detail, en je dompelt jezelf er echt even onder in een andere cultuur en omgangsnormen. Leuk om zelf te gaan ontdekken!

Arigato!

R Restaurant Review

Tokyo Taro

Door Agnes van der Gaag

Na het lezen van het aanstekelijke reisverslag over Japan heeft u vast zin gekregen in een avondje lekker Japans eten, en dus schotelen we u hierbij een review van 'Tokyo Taro' voor.

Het Japanse restaurant 'Tokyo Taro' bevindt zich op de achtste verdieping van het Al Falaj Hotel in Ruwi. Dit is één van de oude hotels van de stad, geopend in 1971. De Japanse eigenaar begon het restaurant in 1985. Hij leerde 20 jaar geleden zelf zijn Thaise kok Japans te koken. Ook de bediening is door hem opgeleid. Sommigen werken er al 17 jaar. Sinds een jaar is hij met pensioen en is het hotel de eigenaar.

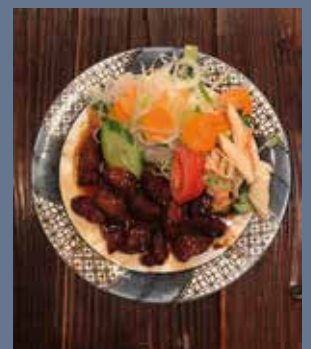
De eerste indrukken bij binnenkomst zijn goed. De Japanse sfeer is herkenbaar en rustgevend: je zag de altijd drukke ouders van jonge kinderen in ons gezelschap direct onthaasten. De binnenhuisarchitectuur is eenvoudig, met de onmiskenbare bruine kleuren, de strakke geometrische vormen en de witte lampionnen met Japanse tekens er op. Het personeel, niet uit Japan overigens (goh wat gek), draagt kimono's en de dames dragen daarbij ook nog de overbekende sokjes in de teenslippers; al 17 jaar dus. Wij kozen niet voor een aparte kamer waar je met de benen in een bak zit, en ook niet voor de aanwezige teppanyaki-bar, maar voor één van de vierkante houten tafels tussen het bruine houten raamwerk. Later schoof de tafel naast ons vol met Omaanse dames. Het viel ons de vorige keer ook al op dat de Omani's dit restaurant óók weten te vinden.

Erwin en Goos namen een 'overheerlijk' Japans biertje – ja, er is een license. De meiden kregen de hele avond ècht lekkere groene thee ingeschonken (iemand moet toch de auto besturen); kopje leeg en daar kwam het leuke Japanse theepotje alweer voor het bijschenken...

Japangangers Paula en Erwin bestelden een keur aan Japanse lekkernijen voor ons allen. Als eerste werd de malse tonijn- en zalmsashimi geserveerd... en goed bevonden door ons vijven. Daarnaast stonden de schaalpjes met edamame, heerlijk die sojaboontjes!! De maki (dat zijn de bekende gevulde rijstrolletjes in zeewier) waren gevarieerd, gevuld met een stukje 'cooked dried strips of wintermelon' (kanpyo maki), met avocado, of met Japanse omelet (tamago). De California roll was gevuld met avocado, krab en komkommer. Daarnaast bestelden we beef teriyaki, varkensvleesreepjes in gembersaus, gefrituurde knoflook (niet op de kaart) en een salade van zeewier en komkommer in azijn en sesamzaadjes. We sloten af met groentetempura en ook die kwam door de keuring.

De variatie aan Japanse lekkernijen streelde de tong en de conclusie was dat prijs en kwaliteit in verhouding waren. Ook het authentieke Japanse interieur droeg hier aan bij.

Als nagerecht bestelde Agnes 'fried ice', niet te verwarren met 'fliced lice'. Gelukkig voor de andere disgenoten werden bij dit nagerecht vijf schaalpjes met vijf lepeltjes geserveerd. Bij het ijs zat vers fruit, dit moet vermeld worden, maar voor het dessert ga je niet naar de Japanner. Hou het maar bij de maki en de sashimi en andere lekkernijen. Itadakimasu!

Reservering: +968 24702311

Waypoint: N 23 36 23 ; E 58 32 21

Nieuws van de Nederlandse ambassade in Oman

Beste Nederlanders en Nederlandstaligen!

Op 20 augustus j.l. heb ik het stokje overgenomen van Barbara Joziase als Nederlandse Ambassadeur in Oman. Na in Afghanistan (2011-2013) en Istanbul gewoond te hebben, is dit intrigerende land een oase van rust en stabiliteit.

Het welkom van de zijde van de Omaanse autoriteiten en het ambassadeteam was allerhartelijkst. Het is mijn prioriteit om de Nederlandse assets in dit land te bezoeken en beter te leren kennen. Hierbij denk ik aan 'onze' bedrijven, de vrijwilligers die actief zijn binnen het Holland Comité, de Nederlandse gemeenschap in Sohar, maar ook de Nederlandse coach van het Omaanse nationale voetbalelftal. Het 'Proud to be Fout' feest was een geweldige kennismaking voor mij. Vooral de muziek was erg leuk!

Ook op persoonlijk vlak is de landing in Oman goed verlopen. Ik heb een nieuwe residentie betrokken en voel me bevoorrecht iedere ochtend langs het strand van Azaiba te mogen wandelen met hond Blitz. Ook mijn man en onze twee katten prijzen zich gelukkig.

De prioriteiten van onze Ambassade zijn ongewijzigd. Bovenaan staat de ondersteuning van het Nederlandse bedrijfsleven en het behartigen van onze economische belangen, die samenhangen met de verdere ontwikkeling van het Sultanaat. De consulaire activiteiten en de contacten met de Nederlandse gemeenschap alhier vormen een ander hoofdbestanddeel. Daarnaast vormen de diplomatieke en politieke contacten een substantieel onderdeel van ons werk, mede vanwege de bijzondere rol die Oman speelt binnen de regio.

Om u en anderen een indruk te geven van mijn eerste ervaringen in dit land en een kijkje te bieden in de keuken van mijn werk en dat van de collega's op deze ambassade, nodig ik u van harte uit om de reeks 'de eerste 100 dagen van de ambassadeur' (#first-100daysinOman) op de Facebookpagina van de ambassade te volgen. En bij dit online

initiatief zal het niet blijven: een 'pop-up Ambassade' in Sohar en een 'open huis' in Muscat zijn enkele van de evenementen waar ik u de komende tijd graag verwelkom.

Tijdens de kennismaking met een aantal van u, is het me nogmaals opgevallen hoe initiatiefrijk Nederlanders zijn, en hoeveel u van Oman weet. Ik kijk er daarom naar uit om verder met u kennis te maken, meer te horen over uw initiatieven en ervaringen en samen te werken, en niet te vergeten: naar Nederlandse gezelligheid.

Ik hoop dat u me de komende vier jaar weet te vinden!

Laetitia van Asch
Ambassadeur

24/7 BZ Informatieservice

Kompas, het online crisisregistratiesysteem van het ministerie van Buitenlandse Zaken, is komen te vervallen per eind april 2017. Hiervoor in de plaats is de 24/7 BZ Informatieservice gekomen.

Ook met de 24/7 BZ Informatieservice kunt u gegevens van uw verblijf in het buitenland doorgeven, zodat het ministerie u per e-mail kan attenderen bij aanpassing van een reisadvies voor Oman, en u per sms te informeren wanneer zich een crisissituatie in Oman voordoet. Daarnaast kunt u aangeven dat u berichten van de ambassade wenst te ontvangen over interessante of gezellige evenementen die de ambassade organiseert.

Wilt u gebruik maken van deze service dan dient u zich hiervoor te registreren, ook als u zich al had geregistreerd in Kompas. Aanmelden kan eenvoudig via: <https://informatieservice.nederlandwereldwijd.nl/>

Ondernemen in de toerismesector in Oman, waar begin je?

Toerisme speelt een belangrijke rol om de Omaanse economie minder afhankelijk te maken van olie- en gasopbrengsten. Tegelijkertijd is het potentieel van Oman als toeristische bestemming nog niet volledig benut, ook commercieel gezien: er zijn nog veel kansen voor ondernemers. Met het oog daarop heeft de ambassade, in samenwerking met het Small Enterprises Center van het grote Zubair conglomeraat, het Erasmus Center for Entrepreneurship gevraagd om onderzoek te doen naar de toerismesector in Oman. Op 2 en 3 oktober 2017 resulteerde dit in de presentatie van het onderzoeksrapport en aansluitend een workshop. De presentatie van het rapport, met daaraan gekoppeld een stappenplan voor zowel ondernemers als overheid, vond plaats in aanwezigheid van een tiental invloedrijke mensen vanuit de overheid, universiteiten en het bedrijfsleven. Onze ambassadeur, Laetitia van Asch, sprak hierbij over het toenemende belang van het ondersteunen van vooral start-ups en het midden- en kleinbedrijf in Oman. Een vertegenwoordiger van het 'Tanfeedh'-programma trapte de tweede dag af met een presentatie over de economische diversificatieplannen. De ongeveer 60 deelnemende Omaanse ondernemers gingen vervolgens aan de slag met de meegereisde delegatie van het Erasmus Center for Entrepreneurship tijdens een workshop. Hierin moesten de deelnemers hun ideeën kritisch analyseren, en uiteindelijk pitchten voor de groep.

Aan deze eerste succesvolle stap wil de ambassade een vervolg geven, bijvoorbeeld door Omaanse ondernemers in de toerismesector kennis te laten maken met Nederlandse ondernemers, om samen de vele kansen in Oman te gaan benutten. We horen het graag als ook u hierin geïnteresseerd bent. Een exemplaar van genoemd onderzoeksrapport is voor geïnteresseerden verkrijgbaar op de ambassade.

De ambassade twee nieuwe websites!

Het ministerie van Buitenlandse Zaken en alle ambassades van Nederland hebben sinds enige tijd twee compleet vernieuwde, modern en fris uitziende websites. De website www.Nederlandwereldwijd.nl is speciaal bedoeld voor Nederlanders en is beschikbaar in het Nederlands, Engels, Duits, Frans, Spaans en Portugees. De andere website, www.Netherlandsandyou.nl is bedoeld voor buitenlandse bezoekers, en is beschikbaar in nog 6 andere talen.

Wij nodigen u graag uit om gebruik van de websites te maken. Uw ervaring en andere feedback ontvangen we graag, liefst per email (MUS@minbuza.nl).

Permanente registratie voor stemmen in het buitenland

Per 1 april 2017 is de Kieswet gewijzigd. Voortaan hoeft u zich slechts één keer bij de gemeente Den Haag te registreren als kiezer in het buitenland. Bent u eenmaal geregistreerd, dan krijgt u automatisch voor iedere verkiezing uw briefstembewijs toegestuurd op uw woon- of correspondentieadres. U kunt zich eenvoudig registreren door het formulier op de website in te vullen. Stuur het ondertekende formulier daarna met een kopie van uw paspoort of identiteitsbewijs naar de gemeente Den Haag.

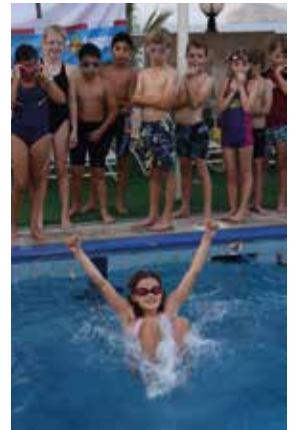
U kunt zich registreren via deze link: <https://www.denhaag.nl/nl/bestuur-en-organisatie/verkiezingen/kiezers-buiten-nederland/permanente-registratie-voor-nederlandse-kiezers-in-het-buitenland.htm>.

Meer informatie over stemmen vanuit het buitenland leest u op deze pagina: www.stemmenvanuitHetBuitenland.nl.

Wellicht heeft u zich geregistreerd om te kunnen stemmen voor de Tweede Kamerverkiezing van 15 maart 2017. Deze registratie is niet geldig voor volgende verkiezingen en raadgevende referenda. Hiervoor moet u zich dus nog één keer bij de gemeente Den Haag registreren.

Mocht u nog vragen hebben, stuur dan gerust een e-mail naar kbn.verkiezingen@denhaag.nl of bel tussen 9.00 en 17.00 uur (Nederlandse tijd) naar +31 70 353 4400.

De Zwemvierdaagse

Financiële perikelen

Hypotheeken - deel 1

Geachte expat,

In de Raskrabbel van februari 2017 heb ik u een update Huis en Hypotheek gegeven. Een paar punten over hypotheeken uit die column komen hier wat uitgebreider aan de orde omdat ze vragen opriepen. Veel oudere hypotheeken zijn aflossingsvrij en dat

kan een probleem worden. Van alle hypotheeken in Nederland in 2016 (in totaal € 664 miljard) is maar liefst 55% aflossingsvrij. Van de huiseigenaren die zo'n hypotheek hebben, heeft ruim een kwart zelfs meer dan 90% aflossingsvrij gefinancierd. Zo'n hypotheek kan, zeker samen met een mager pensioen, heel vervelende gevolgen hebben voor uw "lifestyle". Nu las ik enige tijd geleden dat 30% van alle Nederlanders denkt dat aflossingsvrije hypotheeken ook echt aflossingsvrij zijn. 'Keep on dreaming', denk ik dan, maar het knaagt ook want het kan een flink probleem worden.

Tijd dus om eens dieper in de hypotheekregelgeving te duiken. Omdat die regelgeving nogal omvangrijk is, maak ik er een tweeluik van. In dit nummer behandel ik een paar belangrijke (nieuwe) begrippen en herhaal ik een paar regels die u kunnen raken. In de volgende editie komt o.a. aan bod hoe u slim omgaat met een aflossingsvrije hypotheek, en behandel ik nieuwe wetgeving uit het belastingplan 2018, waaronder de versnelde afbouw van de hypotheekrenteaftrek voor hogere inkomens en het geplande verdwijnen van de wet Hillen - zeer ingrijpend! Maar nu eerst een paar begrippen die u moet kennen.

Aflossingsvrije of AV-hypotheek

Om te beginnen: de AV-hypotheek is eigenlijk aflossingsvrij gedurende de looptijd en die is meestal 30 jaar (check dit, want er zijn uitzonderingen). Aan het einde van die looptijd lost u alles in één keer af. 'Dat geld heb ik niet', denken sommigen nu. Zoals ik u hieronder uit zal leggen betekent dat: pech, huis verkopen, als u niet aan de nieuwe

toetsen voldoet.

Er zijn meer hypotheeken die eigenlijk AV zijn. Denk aan leven-, spaar-, bankspaar- en beleggingshypotheeken. Allemaal soorten hypotheek waar u aan het einde van de looptijd aflost via een polis of een ander product. Meestal heeft men een deel zuiver AV en een deel AV met product. Er is dus aan het einde van de looptijd geld nodig. Als er een woekerpolis aan uw (beleggings-)hypotheek gekoppeld is, dan zit het er dik in dat u ook over dat deel bij moet betalen om het geheel af te lossen.

Om te begrijpen wat er aan het einde van de looptijd gebeurt als u niet kan of nog niet wilt aflossen, moet u twee nieuwe termen leren kennen: de Loan to Value (LTV)- en de Loan to Income (LTI)-toets. Dit zijn twee toetsen die niet alleen verplicht zijn bij een nieuwe hypotheek, maar ook als u de looptijd van de huidige hypotheek wilt verlengen. Als u niet genoeg geld hebt om uw hele AV-hypotheek af te lossen gaat u vooral met die LTI te maken krijgen, maar eerst bespreek ik de eveneens belangrijke LTV.

Loan to Value (LTV)

Dit is een belangrijk begrip omdat de rente ervan afhangt. LTV is de hoogte van de hypotheek gedeeld door de marktwaarde van de woning (na verbouwing) zoals blijkt uit het taxatierapport. Het is dus een percentage, en dat mag in 2017 maximaal 101% bedragen. Begin 2018 wordt dit percentage 100% en dat betekent dus dat u vanaf dan de kosten koper (ongeveer € 4.000) en de overdrachtsbelasting (2%) uit eigen midden moet betalen.

De LTV is ook belangrijk omdat geldverstrekkers werken met bepaalde risicoklassen en ook die hangen af van de LTV. Geldverstrekkers hanteren een basisrente en die geldt tot een bepaalde LTV, denk aan zo'n 60-70%. Is de LTV hoger, dan komt er een opslag op deze basisrente. Hoe hoger de hypotheek, hoe hoger de opslag wordt. Voorbeeld risicoklasse:

Rentetarief	Met NHG	t/m 65%	t/m 85%	> 85%
10 jaar vast	1,8 %	1,7 %	2,0 %	2,5 %

Er is een apart en laag tarief voor leningen met Nationale Hypotheek Garantie (NHG), maar het basistarief tot 65% LTV is nog iets lager. Er is een opslag van bijvoorbeeld 0,2%-0,4% als de LTV boven de 65% uitkomt en er komt nog eens 0,4%-0,5% bij als je boven de 85% uitkomt. Iedere geldverstrekker doet dit met andere grenzen en andere percentages. Belangrijk is dat wanneer je eigen geld hebt om in te brengen of af te lossen, je de hypotheek of de aflossing zo kiest, dat je op of onder een LTV-grens komt. Een aanbieder die iets duurder lijkt kan dan toch goedkoper uitpakken omdat de risicoklassen anders zijn. Tot slot is het belangrijk te weten dat de LTV daalt als de marktwaarde toeneemt. Bovendien daalt je schuld bij een annuïtaire of lineaire hypotheek. Dat betekent dan dat je geleidelijk in een andere risicoklasse komt. Het is belangrijk dat in de hypotheekvoorwaarden staat dat de aanbieder de opslag laat vallen als je kunt bewijzen dat je woning meer waard is. Dat kan via je WOZ-beschikking of een taxatierapport. Als je vlakbij een LTV-grens zit, kan je door een kleine aflossing soms een groot voordeel behalen.

Loan to Income (LTI)

LTI is een ingewikkelde berekening en draait om een percentage van je inkomen dat je mag verwonen. Dat bepaal je dus niet zelf en het houdt dus ook geen rekening met je persoonlijke omstandigheden. Deze LTI-toets wordt door alle banken verplicht gehanteerd. Hoe die precies werkt doet er niet toe, maar je kunt op heel veel websites uitrekenen hoeveel je maximaal mag lenen, en die websites hanteren deze LTI-toets. Dat kan voor verrassingen zorgen. U kunt namelijk veel minder lenen dan vroeger. Nog belangrijker: als u minder dan 10 jaar voor uw AOW-datum zit, dan wordt ook uw pensioeninkomen getoetst. Is dat laag, dan kunt u veel minder lenen dan u misschien dacht en wordt het dus ook moeilijk om uw hypotheek te verlengen. Een voorbeeld: u en uw partner hebben beiden AOW en uw pensioen is € 20.000. U kunt dan ongeveer 2 ton lenen. Bij € 40.000 pensioen is dit ongeveer 3,5 ton en dan toets je nog met renteaftrek.

Wat natuurlijk ook niet helpt, is dat er na 30 jaar geen renteaftrek meer is en dat maakt de maximale leensom nog lager dan in dit voorbeeld. Ik ken maar weinig expats die een hoger pensioen hebben dan € 40.000 en heel veel expats die een hogere AV-hypotheek hebben dan € 350.000. Ook als u bij terugkomst geen vaste baan heeft (of verdienhistorie als ondernemer in Nederland), kunt u problemen verwachten als u wordt getoetst. Dat is niet alleen bij het verlengen van de looptijd het geval, maar uitdrukkelijk ook voor nieuwe hypotheek. Die hypotheek krijgt u dan dus niet. Let op: verlengen van de looptijd is iets anders dan vernieuwen van de rentevastperiode. Bij vernieuwen wordt er niet getoetst op inkomen (LTI) maar de LTV kan wel van belang zijn.

Gedwongen verkoop

Als u de LTI-toets niet haalt aan het einde van de looptijd, dan staat er in voorwaarden van de bank meestal dat u uw huis moet verkopen. Daarbij hangt het van de geldverstrekker af hoe heet deze soep gegeten wordt, maar de regels zijn streng. Allereerst zal men kijken hoeveel u wel af kunt aflossen en dat is dus niet vrijblijvend. Dat kan slecht uitkomen als u met die centjes wat anders van plan was, zoals uw pensioen aanvullen. Mocht het uiteindelijk tot verkoop komen, dan raakt u van de regen in de drup. De huurmarkt zit (vooral in de Randstad) ook op slot en voor mensen die weinig te besteden hebben (lees: een laag pensioen) is er niets te krijgen. Vind u dan wel wat, dan is het verbazingwekkende dat u waarschijnlijk meer aan huur betaalt dan aan de lasten van uw oude hypotheek zonder renteaftrek. Die woonlasten dus, waarvan Den Haag vond dat ze te hoog waren. Lekker bezig Den Haag.

Huis in box 3

Dan nog eentje die pijn kan gaan doen en dat is als u uw huis in Nederland (ooit) heeft verhuurd. Na verhuur is uw woning verhuisd van box 1 (waarin renteaftrek telt als negatief inkomen) naar box 3 (bezit). In deze situatie bent u verplicht jaarlijks aangifte te doen. Ook als u nog nooit verhuurd heeft,

kan aangifte doen slim zijn omdat renteaftrek vaak toch mogelijk is voor expats. Bij verhuur betaalt u vermogensrendementsheffing (box 3-belasting) over de WOZ-waarde minus de hypotheekschuld plus € 3.000. Sinds kort geldt hier ook voor expats de vrijstelling van € 25.000 per persoon. Bent u ieder 50% eigenaar dan betaalt u ieder 50% omdat u als buitenlandsbelastingplichtige nooit fiscale partners kunt zijn. U kunt dus niet schuiven met het eigendom of de rente. Uw woning blijft in box 3, ook als u nu niet meer verhuurt, totdat u er zelf weer gaat wonen.

Als u na 1-1-2021 terugkeert naar Nederland, speelt het volgende voor zo'n box 3-huis: na alle wetwijzigingen van 2013 mogen nieuwe AV-hypotheeklen niet meer. Voor de per 31-1-2012 bestaande AV-

hypotheeklen wordt een uitzondering gemaakt, maar die stopt op 1-1-2021 (alleen voor box 3-hypotheeklen dus). Als u na 1-1-2021 terugkomt en u wilt weer renteaftrek, dan kan dat alleen als u uw hypotheek omzet naar annuïtair of lineair aflossen. Dat betekent veel hogere maandlasten. Samen met een gebrekkige pensioenopbouw heeft u dan mogelijk een giftige cocktail.

Mocht u vragen hebben over het bovenstaande of willen reageren, dan kunt u mailen naar:

Henk@PlanningMasters.nl
Uw Raskrabbelaar sinds 2005
Henk Vriesman MFP CFP® FFP
DSI Beleggingsadviseur

Henk Vriesman MFP CFP FFP®
DSI Beleggingsadviseur

www.planningmasters.nl
Henk@planningmasters.nl
Skype: henk.vriesman
Tel: 0031-72-5816015

FINANCIËEL ADVIES VOOR EXPATS
PENSIOEN - VERMOGENSSTRUCTURERING - FISCALITEITEN
HYPOTHEKEN - ZORG- EN SCHADEVERZEKERINGEN

Ik ben eind februari 2018 in Muscat. U kunt mailen voor een vrijblijvende afspraak bij u thuis.

TANDARTS PEYE (PETER) VLOT

ORTHODONTIST MICHAEL DE WORSOP

Qurum Medical Centre, 61 Al Ilam Street, Medinat Al Ilam

Voor afspraken bel: 24692898 / 24692856

www.qurummedicalcentre.com

Drikkbord

ZwemABC Muscat zoekt nieuwe instructeurs!

In de afgelopen jaren hebben tientallen kinderen in Muscat hun A, B en/of C diploma kunnen halen bij ZwemABC MUSCAT. De lessen worden door een klein team van gecertificeerde instructeurs vrijwillig gegeven aan alle Nederlands (sprekende) kinderen. Helaas wordt dat team steeds kleiner en daarom zijn we dringend op zoek naar versterking! Lijkt het je leuk om Nederlandse kinderen hier zwemles te geven, of heb je vragen neem dan contact op! Bij voldoende interesse kan zelfs een internationaal erkende opleiding tot instructeur gevolgd worden. Meer informatie bij **Caroline Prenger, t.: 93688014; e: c_hennus@hotmail.com**

Hollandse Nieuwe

Archia Aziz en Danyal Habib
Gerjan en Laetitia van Asch
Robert Biemans
Zyad en Karyan Boutinkhar met hun twee kinderen
René en Susan Fijen
Jeroen van de Graaf
Jasper Koens
Paul de Kuijer
Sebastiaan en Ike de Rooij met Quirijn,
Matthijs en Boudewijn
Anne Schoonen
Cena Tasic
Pim en Anneke Verbeek

Hil van der Waal
photography

Portretfotografie

Een bijzonder portret van jezelf,
je kind, je partner?

Zorgvuldig geprint,
of een serie portretfoto's in een
uniek vormgegeven boek.

Meer info:
☎ 97196039 📧 hilwaal@mac.com

Autohuur tarieven vanaf € 24,-* per dag

all-in

• Laagste eigen risico • Geen extra verzekeringen bij aankomst • No nonsense voorwaarden

www.bbcarrental.com

BB&L

Car rental made personal

*28+ DAGEN TARIEF CATEGORIE A, EXCL. SCHIPHOLFEE

8 december 2017

ÉÉN GANG BIJ
JOU & PARTNER,
DE REST
ERGENS ANDERS

DUIK MET ONS HET NIEUWE JAAR IN!

oliebollen, erwtensoep en warme chocolademelk

12 januari 2018, 14-16 uur, PDO strand, RAHRC

2018

TOEGANG IS GRATIS!

Niet leden kopen een kaartje via leden. Ken je geen leden?

Stuur dan voor 10 januari een email naar hollandcomite@gmail.com

Alcoholische drankjes kunnen op eigen rekening bij de bootclub gekocht worden

